

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

III. plenem CK ZKJ in naša praksa

VEČ SMELOSTI IN ODGOVORNOSTI

PRI IZDELAVI PRAVILNIKOV O DELITVI DOHODKA IN UTRJEVANJU ODNOSOV V NOVIH EKONOMSKIH RAZMERAH — ZAKAJ 37 Odstotkov KOMUNISTOV V KRANJU BREZ OBVEZNOSTI — KONFERENCA ORGANIZACIJ ZK DO KONCA FEBRUARJA

Smernice III. plenuma CK ZKJ zahtevajo večjo ideološko raven pri delu ZK in skladno s tem tudi večjo odgovornost pri splošnem dogajanju. O tem so ondan razpravljali na Občinskem komiteju ZK v Kranju in ugotovili, kako organizacije ZK in kako tudi komunisti kot posamezniki ureditve postavljene smernice, ugotovili so zlasti, da breme funkcij in odgovornosti nosi še vedno le del članov in ne vsi in da posamezniki nimajo pravilnega odnosa do organizacije in do skupnosti sploh. Hkrati so govorili o letnih konferencah organizacij ZK, ki naj bi bile do konca naslednjega meseca. Prav na teh konferencah naj bi razpravljali o dosedanjih izkušnjah in pojavih pri uveljavljanju novih ekonomskih smernic in utrjevanju samoupravnih organov, skladno s tem pa tudi o vlogi organizacij ZK pri tem dogajanju oziroma o delu in uspehih posameznih komunistov.

JE RES V MESTU MANJ DELA?

Posebna komisija je v zadnjem času pripravila podatke o dejavnosti osnovnih organizacij ZK in o deležu posameznikov. Kot so ugotovili, tudi v kranjski občini še zmeraj niso odpravili ozkosti, ki se kaže v tem, da veliko komunistov nima nobenih odgovornosti v družbenih in samoupravnih organih in da imajo prav zato posamezniki več funkcij, ki jih niti ne morejo opravljati v redu. 1974 komunistov, ki jih je zajela anketa, ima skupno 3897 funkcij v družbenih in samoupravnih organih. Toda ta odgovornost je zelo neenakomerno razdeljena. Se zmeraj je 684 članov ZK, ki nimajo nobenih konkretnih obveznosti, hkrati ko jih je na 267 z več kot petimi in 23 članov ZK celo z več kot desetimi funkcijami, kar je vsekakor pretirano in nepravilno. Največ komunistov brez konkretnih obveznosti je v Kranju, in sicer 37 odstotkov od vsega članstva, v gospodarskih organizacijah 32 odstotkov in na vasi 28 odstotkov. Dasi je treba upoštevati, da vsi

niso enako sposobni in da se od starejših komunistov z višjo ideološko sposobnostjo tudi več zahteva, nam vendar ti podatki vsiljujejo misel, da odgovornost za splošno dogajanje ni postavljena na široko osnovo.

Trenutno naj bi bila največja naloga komunistov sodelovanje pri izdelavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka in utrjevanju samoupravnih organov. Na občinski odbor, kot so nam povedali, je že prišlo precej osnutkov teh pravilnikov. Toda v večini so to bolj nekonkretni »deklaracije«, ki kolektivu nikakor niso v pomoč pri stvarnih problemih. Se večja slabost pri dosedanjih pravilnikih pa je v tem, da ne rastejo iz potreb in zahtev samih delavcev oziroma kolektivov v proizvodnih skupnostih, marveč so v večini produkt določenih vodstev in ožjih operativnih organov. Navzven so menili, da bi moral občinski odbor proizvajalcev zavrniti vsak osnutek pravilnika kot nezakonit dokument, če bi se ugotovilo, da ta ni nastal iz zahtev delavcev oziroma če niso delavci vsaj dobera seznanjeni z njegovo vsebino.

DENAR IN ODNOSI

Ko so govorili o sedanjih izkušnjah o delitvi dohodka in o nalogah komunistov v tej zvezi, so posamezniki povedali, da v kolektivih nastaja vrsta problemov v odnosih med ljudmi. Razponi prejemkov marsikje niso v skladu z načeli.

Ti in drugi problemi odpirajo mnoge težave, nesoglasja med posamezniki in ustvarjajo tudi nezadovoljstvo. Komunisti niso znali povsod te pojave pravilno ocenjevati in jih odpravljati. Marsikje vse te glavne probleme zamaglujejo trenutni osebni interesi. In komunisti kot člani raznih samoupravnih organov naj bi v prihodnje bolj smelo in z večjo odgovornostjo razpravljali prav o teh stvareh. Smernice III. plenuma CK ZKJ pa naj bi bile tudi osnova za stvarno in koristno razpravo na letnih konferencah osnovnih organizacij ZK. — K. M.

Ob izrednem občnem zboru Zbornice in OZKZ Kranj

SPECIALIZIRANA PROIZVODNJA

OZKZ Kranj likvidirana - Za večjo kmetijsko proizvodnjo manjka zemljišč - Proizvodnja bi bila lahko trikrat večja - Potrebni so enotni programi KZ in kmetijskih posestev - Ekonomska računica opravičuje članstvo v KZ - Kranjski okraj ima vse pogoje, da prvi v Jugoslaviji izvrši preobrazbo socializma na vasi

KRANJ, 12. JANUARJA — Včeraj dopoldne je bil v sejni dvorani OLO izredni občni zbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo in OZKZ Kranj. Osnovna misel razprave je bila, da je treba zagotoviti večjo kmetijsko proizvodnjo, ki je možna le s specializirano proizvodnjo. O tem je že v uvodnem referatu govoril predsednik Zbornice Ivo Miklavčič, prav tako pa tudi delegati, ki so se občnega zbora udeležili v velikem številu. Iz razprave objavljamo nekaj najbistvejših misli, ki v marsičem lahko pomagajo k vsestranskemu razvoju kmetijstva; to je v kranjskem okraju spričo ostale razvitosti precej v zaostanku.

RUDI URŠIČ: predstavnik OO SZDL Kranj; PREMALO POVRŠIN

Osnovno vprašanje, kako bi lahko povečali kmetijsko proiz-

vodnjo, je površina obdelovalnih površin. »Je začel svojo razpravo Rudi Uršič. »Od celotne površine kranjskega okraja je le 3,3% kranjska občina, kjer je 6,7% obdelovalne zemlje (izjema je kranjska občina, kjer je 7,6% odst.), kar je odločno premalo, če hočemo vsaj približno zadovoljiti potrebe Gorenjske. Ta problem pa ni samo problem kmetijskih pro-

izvajalcev, temveč vseh družbenih in gospodarskih organizacij. Zadeve pa bi se bilo treba lotiti takoj in kar najbolj smotno, ker so možnosti, da bi v kmetijski proizvodnji dosegli vsaj republiško povprečje (v kranjskem okraju glede kmetijske proizvodnje precej zaostajamo za ostalimi okraji). Razen tega pa so precejšnji problem tudi polkmetje (državljeni-kmetje, ki so zaposleni v industriji), ki jih je vse več, na njihov račun pa je občutno upadanje kmetijske proizvodnje.«

Ing. MARKO BERTONCELJ. Zaved za kmetijstvo v Kranju: PROIZVODNJA JE LAHKO TRIKRAT VEČJA

»Brez pomislekov je treba povečati kmetijsko proizvodnjo. Problem je precej pereč. Podatki kažejo, da je v kmetijski proizvodnji zaposlenost leino za približno (Nadaljevanje na 2. strani)

V Dražgoše in na Lancovo

Kakor smo zvedeli na pripravljalnem odboru za organizacijo prireditve Po stezah partizanske Jelovice, so organizatorji zaradi slabih snežnih razmer preložili za nedoločen čas nekatera predvidena smučarska tekmovanja. Preložena je prireditev v Kropi, nočni slalom v Zelenikih in sankaško tekmovanje s Kalis v Seici. Tekmovanja v Dražgošah in v Lancovem pri Radovljici pa bodo potekala po programu. Kakor hitro se bodo snežne razmere izboljšale, bodo izvedli tudi do sedaj odpovedana tekmovanja.

Varnostni ukrepi zaradi črnih koz

Pred kratkim so se v nekaterih evropskih mestih pojavila posamezna obolenja za črnimi kozami. Tako so po nekaj takih obolenjih zasledili v Londonu, v Düsseldorfu in v švicarskem mestu Schaffhausen.

Zaradi tega je tudi naša okrajna inšpekcija izdala organom na mejnih prehodih na Gorenjskem stroga navodila za poostreitev varnostnih ukrepov. V navedena ogrožena področja ne sme potovati nihče, ki ni bil cepljen proti črnim kozam, prav tako ne sme k nam noben tujec, ki ima kakršno koli možnost, da prenese to bolezen.

Kakšne bodo pravice in dolžnosti

OBCANI, NJIHOVE ORGANIZACIJE IN SAMOUPRAVNI ORGANI V NOVIH OBČINSKIH STATUTIH — PO VSEH NASIH OBČINAH ZE ZBIRAJO IN PRIPRAVLJAJO USTREZNO GRADIVO — OB KONCU JANUARJA BO OKRAJNO POSVETOVANJE — KAKO BODO OBCANI SODELOVALI IN ODLOČALI O IZDELAVI TEH DOKUMENTOV

8. in 9. januarja je bilo v Novem Sadu širše posvetovanje predstavnikov okrajev in občin. Tri sto udeležencev iz vseh krajev dežele se je udeležilo posvetovanja o izdelavi novih statutih naših občin. Ob koncu niso sprejeli nobenih sklepov. To tudi ni bil cilj. Slo je za široko izmenjavo dosedanjih izkušenj v obsežnih pripravah za izdelavo statutih v naših občinah.

V razgovoru s predsednikom OLO Kranj Jakobom Zenom smo zvedeli, da se tudi pri nas na Gorenjskem skrbno pripravljajo na izdelavo teh statutih. Posvetovanje v Novem Sadu bo dalo svoj prispevek pri nadaljnjem delu. Po vseh naših občinah že dlje časa delajo komisije za izdelavo statutih in tudi ustrezne podkomisije, ki so zadolžene za določene dejavnosti: na primer za gospodarstvo, za odnose med komuno in družbenimi organizacijami, za odnose med komuno in občani itd. Te komisije in podkomisije pripravljajo šele proučujoče stanje, zbirajo in pripravljajo gradivo za izdelavo končnih predlogov oziroma statutih. Za konec januarja je predvideno tudi posvetovanje v okrajnem oziroma medobčinskem merilu. Tam bi izmenjali dosedanje izkušnje in skušali posamezne nejasnosti dobera pretrpeti in najti ustrezno rešitev. Pomoč pri tem bo seveda gradivo iz novosadskega posvetovanja.

V osnovi gre za to, da morajo statuti končno opredeliti pravice in dolžnosti občanov in komunalni skupnosti in odnosih do najvažnejših organov in organizacij in seveda obratno. To pa je zelo zahtevno in obsežno delo. Doslej ni še zajelo širši krog občanov, toda ko bo pripravljeno ustrezno gradivo, bodo o tem morale reči svojo besedo razne organizacije. Zlasti se bo morala pri tem zavzeti SZDL kot organizator množice pri-

teih razpravah. Končno pa bodo občani z referendumom glasovali za ali proti predloženemu statutu, ki naj z družbeno-pravne strani določi mesto, pravila in obveznosti sleherne organizacije v skupnem mehanizmu komunalnega razvoja na današnji stopnji družbenega razvoja in nakaže določene perspektive. — K. M.

Sodelovanje prinaša uspehe

SLUŽBA ZAPOSLOVANJA NA GORENJSKEM PREDNJAČI — KONEC NEORGANIZIRANEGA NABIRANJA SEZONSKIH DELAVCEV — ZA ZAVODE NAJ NE BO MEJ

Na Gorenjskem se vsako leto zaposli nekaj tisoč sezonskih delavcev (samo v radovljiskem območju okoli 700). Vao to delovno silo si je do sedaj vsaka gospodarska organizacija sama preskrbela. Tako neorganizirano iskanje potrebne delovne sile je prinašalo s seboj vrsto prav nepotrebnih stroškov (zaradi večkratnih potovanj predstavnikov podjetij v pasivne predele v Sloveniji in drugod) in tudi nepravilnosti pri zaposlovanju te delovne sile.

Na zadnjem kolegiju gorenjskih občinskih zavodov za zaposlovanje delavcev pa so se direktorji dogovorili, da bodo v prihodnje gorenjski zavodi v sodelovanju z ustreznimi zavodi od drugih zbiral sezonske delavce in jih posredovali zainteresiranim podjetjem.

Razen tega zares zelo pomembnega sklepa, so se direktorji zavodov za zaposlovanje pomenili še o nekaterih drugih pomembnih zadevah. Ko so govorili o uspehih dela v preteklem letu, so ugotovili, da je služba zaposlovanja na Gorenjskem najboljše organizirana. To so potrdili tudi predstavniki Zavoda za zaposlovanje LRS iz Ljubljane, ki so se udeležili omenjenega kolegija. Zanimivo je, da so zadnjemu kolegiju prisostvovali tudi predstavniki ustreznega zavoda iz mesta Jajce in iz Tolmina, ki so se želeli seznaniti z organizacijo službe zaposlovanja na Gorenjskem.

V letošnjem letu se bo kolegij povezal s kolegiji zavodov za zaposlovanje delavcev iz vse Slovenije, da bi tako kar najbolje lah-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Za odgovorno delo - ustrezno plačilo

Pretekli mesec je bil v Beogradu četrti občni zbor Zveze komunalnih bank Jugoslavije. Letna skupščina je razen vloge in nalog, ki jo imajo naše komunalne banke v novem kreditnem sistemu, obravnavala tudi nagrajevanje uslužbencev v komunalnih bankah. O tem je razpravljala tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović. Predvideva se, da bo to vprašanje načel tudi občni zbor republiške zveze komunalnih bank Slovenije.

Ni dvoma, da v našem gospodarskem življenju prehajamo na sistem, v katerem bodo komunalne banke naše osnovne banke. Te bodo s svojo kreditno politiko usmerjale oziroma omogočile neoviran razvoj gospodarstva na svojem področju. Po drugi strani pa bodo morale komunalne banke na svojem območju zbirati vsa razpoložljiva sredstva in jih seveda uporabljati na najbolj racionalen način. Vse te izredno skoppe omenjene naloge pa vsekakor zahtevajo tudi visoko strokovnost uslužbencev v komunalnih bankah. Zato te potrebujejo čedalje manj mehanskega kadra, to je uslužbencev, ki opravljajo bolj ali manj mehanske dela. To se kaže tudi po naših gorenjskih komunalnih bankah.

Iz vsega tega izhaja, da morajo uslužbeni v komunalnih bankah po strokovni ravni ustrezati najmanj dobrim knjižgovodjem v gospodarskih organizacijah, čestokrat pa je njihova odgovornost še večja oziroma njihova služba zahteva pogosto zelo obširno znanje na svojem področju. Zato, če hočemo govoriti o nagrajevanju po delu, morajo biti tudi osebni dohodki uslužbencev v komunalnih bankah izenačeni z osebni prejemki v drugih vejah gospodarstva. To je poudaril na letni skupščini Zveze komunalnih bank Jugoslavije tudi Mijalko Todorović. V širšem smislu namreč morajo rasti osebni dohodki zaposlenih v komunalnih bankah ta-

ko hitro, kakor hitro se razvija gospodarstvo na področju, na katerem posamezna banka deluje. Če se gospodarstvo komune razvija in rastejo skladi komunalnih bank, naj tako hitro rastejo tudi osebni prejemki. Po drugi strani težimo tudi za tem, da v komunalne banke pritegnemo strokovno sposobne ljudi. Skladno s to politiko bi morali razpravljati tudi o osebnih dohodkih.

Politika nagrajevanja v komunalnih bankah se je zadnje čase pričela razvijati v pozitivnejši smeri. Tako so v kranjski komu-

nalni banki že avgusta preteklega leta sprejeli pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov, ki je sicer še samo začasn. Svet delovnega kolektiva je omenjeni pravilnik potrdil z željo, da bi bili zaposleni res plačani po svojem delu. S sprejetjem tega pravilnika so na tem področju začeli ledino, saj se pri sestavljanju pravilnika niso mogli opreti na izkušnje, kakor se lahko opreje delovni kolektivi v podjetjih. Zato v kranjski komunalni banki že razmišljajo o tem, da bi v prihodnosti sestavili nov pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov. Priprave za sestavo novega pravilnika, ki bodo verjetno še vedno otežene zaradi številnih specifičnosti bančne službe, bodo tokrat vsaj toliko olajšane, ker bo sedanje razdeljevanje osebnih prejemkov po začasnem pravilniku pokazalo posamezne dobre in slabe strani. — P.

Pet tisoč hektarov lepot

PO OBILICI STARIH SLIKARIJ SE GORENJSKA LAHKO UVRŠČA MED NAJBOGATEJSE POKRAJINE V SREDNJI EVROPI — DO SEDAJ NISMO ISKALI EKONOMSKIH KORISTI V ZVEZI S KULTURNIMI SPOMENIKI

O tem, da je Zavod za spomeniško varstvo okraja Kranj pred reorganizacijo, smo že pisali. Okraj smo tudi omenili, da bi, če bi ljudski odbor na eni izmed svojih sej razpravljal o ustanovitvi občinskih oziroma medobčinskih zavodov. Kot smo izvedeli, so se v Skofji Loki odločili za svoj zavod, medtem ko bo za področja ostalih občin skrbel medobčinski zavod s sedežem v Kranju.

Na Zavodu za spomeniško varstvo so za sejo OLO pripravili

obširno poročilo o problematiki varstva kulturnih in drugih spomenikov ter o varstvu prirode. V nekoliko skrajšani obliki naj o tem spregovorimo tudi v našem sestavku.

Gorenjska že od nekdaj velja po številu spomenikov za eno najbogatejših področij v državi. Sistematična spomeniškovarstvena dejavnost pa se je na njenem področju razvila šele v letih po osvoboditvi. Prve uspešne posege je (Nadaljevanje na 2. strani)

OBRAZI IN POJAVI

Automobil počasi zmaga cesto, ki se z zahrbtno in kot steklo gladko poledico izgublja v megleni dalj. Sofer strmi predse v spolzko cestišče, s kratkimi vrtljaji krmila pa skuša obvarovati vozilo pred drsenjem in zanašanjem. Lučji, dva pred njim so ovinki. Treba bo prestaviti v nižjo brzino. Iz tretje v drugo. Ta pa je na poledeneli cesti kar preveč zavrla. Kolesa so se začela obračati v prazno. Zadnji konec avtomobila je začel zanašati, dokler ni voz zaplesal okrog svoje osi. Trenutek pozneje je obličal v jarku ob cesti. Smola. Kako izločiti voz iz tega nerodnega položaja?

Dva avtomobila ustavljata. Soferja hitita na pomoč ponesrečenemu.

»Kako je? Je kaj hudega?« vprašuje vseprek tovariša, ki leze iz voza v jarku.

»Nič posebnega, samo ne vem, kako bom spravil avto na cesto.«

Brž so se domenili. Stroj avtomobila v jarku je ujedljivo zaportal in se pridružil krepkemu bo-ruku! In že je stal nepoškodovan na cesti. Trije so si segli v roke — prisrčno dajo, dokler ni voz iz tega nerodnega položaja izločen.

»Kaj, pogledal bom tja. Menda ni hudega... pa vendar... Morda potrebuje pomoč,« je dejal mož in odprl vrata vozila. Oročavičena dekletova roka ga je zaustavila. »Nikar ne hodi tja. Vsak čas utegne priti prometna milica. Same silitosti si nakopileva. Saj veš — zapisnik, pa izjave prič, ki so ne-šrečo videli. Kot bi mignil izgubiva

Pomagajte, ljudje!

mobili odtipali po cesti... po dragoceno uro... In čas tako

Automobil hiti proti ovinkom. Brzinomer kaže 70 kilometrov. Kaj ni prenaglo za poledenelo cesto? Ovinek... Zadnji del avtomobila udari ob pobočje. Vozilo zažeti in se odbije preko ceste, kjer obliči v gozdni podrasti. Sofer skuša odpreti vrata. Nekje se je zataknilo. Menda zaradi zvoite pločevine. Na cesti ustavlja reči DKW. Za

Slovo v Javorjah

V Javorjah nad Poljansko dolino so v sredo, 10. tega meseca, spremili na zadnji poti znanega borca Silva Stiblj-Dimača. Pogreb so se udeležili stari komunisti, nekdanji aktivisti, borci Cankarjevega bataljona ter pripadniki današnjih družbenih in političnih organizacij. Na domačem pokopališču se je od pokojnika poslovil njegov soborec, republikanski poslanec Anton Peternež-Igor.

Pokojni Silvo se je pridružil oboroženemu uporu 10. decembra 1941, ko se je v Poljansko dolino zanesel prvi val ljudske vstaje. Njegova predanost stvari in spoštnost kot borcev in organizatorja ga je vodila na vedno večje in odgovornejše naloge. Sprva je bil borec Cankarjevega bataljona, potem Seiške čete, kasneje je bil kurir med Jelovico in Poljansko dolino in 1943. leta je postal celo komandant Poljanskega bataljona. Dolžnosti so ga kasneje zanesle

Sodelovanje prinaša uspehe

(Nadaljevanje s 1. strani)

ko koordinirali svoje delo. Posamezni člani kolegija se bodo udeleževali kolegijev po drugih okrajih in tako omogočili medsebojno izmenjavo izkušenj.

Ze v tem in v prihodnjih dveh mesecih bodo po občinskih zavodih internih seminarji za uslužbence vseh petih zavodov. Referenti za finance bodo imeli seminar v Skofji Loki, referenti za zaposlovanje v Radovljici, referenti za poklicno usmerjanje in administracijo v Kranju, referenti za invalidske zadeve pa na Jesenicah. Ti seminarji imajo namen izpopolniti strokovno znanje uslužbencev zavodov, obenem pa tudi nalogo, da pripravijo uslužbenca na tako pojmovanje svojega dela, da se pri zaposlovanju ne bodo slepo držali politično-teritorialnih mej območij, za katere skrbijo, ampak bodo upoštevali tudi želje delavcev iz drugih območij, ki bodo pri njih iskali zaposlitev. — M. S.

Pet tisoč hektarov lepote

(Nadaljevanje s 1. strani)

zabeležil Zavod za spomeniško varstvo LRS, ki so mu sledile spomeniške komisije pri bivših okrajih Kranj in Radovljica. Komisija pri sedanjem okraju Kranj in nazadnje Zavod za spomeniško varstvo.

V zadnjih osmih letih je bilo za dejavnost spomeniškega varstva uporabljenih 23 milijonov 250 tisoč dinarjev. S tem denarjem je bilo izvedenih 182 večjih del, med katerimi naj omenimo le najvažnejše: odkritje srednjeveških gotičskih fresk iz 14. in 15. stol. v Vrbi, na Selu pri Zirovnici, pri Janezu ob Bohinjskem jezeru, v Žigani vasi in Seničnem pri Trzinu, v Tupaličah in na Bregu pri Predvoru, v Srednji vasi pri Senčurju in pri Jakobu nad Predvorom. Lahko bi našli še vrsto preostalih večjih del, vendar naj zadržimo ugotovitve, da se je s starimi slikarji, ki jih je mogoče videti na nfnem območju, Gorenjska uvrstila med najbogatejše pokrajine v Srednji Evropi. Možnosti za razvoj kulturnega turizma imamo torej več kot preveč, vendar jih do sedaj nismo izkoristili. Starim freskam se seveda priključujejo tudi drugi spomeniki, kot na primer grad Kamen v dolini Drage, (ki so mu konservirali celotni jugovzhodni del in večji del središnega grajskega trakta, z deli pa nameravajo v prihodnje še nadaljevati) in mnogi drugi spomeniki.

V prihodnjih letih čaka spomeniško varstvene organe na Gorenjskem še toliko nalog, da je mogoče naštetih le nekaj najpomembnejših. Razen prepotrebne izpopolnitve registra spomenikov, dokumentacije in popularizacije bo potrebno izvesti učinkovito zaščito najbolj tipičnih kmečkih hiš, sodelovati pri urejanju vaških in mestnih naselij, nadaljevati s konservacijo gradu Kamen, restavracijo fresk, izvesti zaščito ogroženih etnografskih objektov in 43 spomeniško najbolj pomembnih naselij na Gorenjskem, zaščito arheoloških terenov, zaščito objektov značilne meščanske arhitekture, tehniških spomenikov itd. Posebno skrb zaslužijo tudi spomeniki iz NOB.

GLAS v vsako hišo

na teren kot političnega delavca. Postal je sekretar Okrajnega komiteja KP za Poljane. Pred osvoboditvijo pa je bil načelnik Poljske narodne zaščite. Kasneje se je vrnil v Javorje.

ANALIZA DELA ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Skofja Loka (P.) — Komisija za delavsko samoupravljanje pri Občinskem sindikalnem svetu Skofja Loka je na svoji sedmi pretekli mesec sklenila, da bodo člani te komisije sistematično proučili in analizirali delo organov samoupravljanja v devetih gospodarskih organizacijah, in sicer v Jelovici, gradbenem podjetju Tehnik, MLIP Češnjica, Seširju, Transturištu, Remontu, Ratkovcu, KZ Blegaš in Kroju. Gospodarske organizacije so, kakor je razvidno, izbrane tako, da bodo v tej analizi zastopane različne panoge v škofovljski občini. Komisija za delavsko samoupravljanje je menila, da samo z zasledovanjem dela samoupravnih organov v teh podjetjih ne bo mogoče povzeti splošnega stanja, zato bodo pri tej akciji sodelovali tudi s samoupravnimi organi v drugih podjetjih.

SPECIALIZIRANA PROIZVODNJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

no 2,5% manjša! Po drugi strani pa je zanimiv podatek, da je v kranjski občini v zasebnem kmetijstvu 20 odst. največje delovne moči. V nevarnosti smo, da bo produktivnost v kmetijstvu vse manjša. Tega pa vsekakor ne bi smeli dovoliti, saj imamo na Gorenjskem pogoje, da bi sedanjo proizvodnjo lahko do trikrat povečali. Večjo proizvodnjo pa je mogoče zagotoviti le z boljšim sodelovanjem med družbeno in zasebno proizvodnjo. Seveda je treba tudi bolj natančno izkoristiti sedanje zmogljivosti in čimmanj obremenjevati kmetijsko proizvodnjo z novimi investicijami.

Naloga, ki jih terja spomeniško varstvena služba na Gorenjskem so torej velike in jih bo mogoče rešiti le s skupnimi prizadevanji vseh gorenjskih občin. V strokovnem pogledu bo nalogam kos le dobro organiziran zavod s sposobnim strokovnim kadrom. Zakaj le od dobro ohranjenih in v redu oskrbovanih kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti je mogoče pričakovati ustrezen ekonomski učinek, ki nam ga tako kot v mnogih drugih deželah lahko prinese s spomeniško službo tesno povezana turistična dejavnost.

Varstvo prirode po kulturni in gospodarski pomembnosti ne sme zaostajati za varstvom kulturnih spomenikov. To je še toliko bolj pomembno na Gorenjskem, ki je izrazito turistično področje in po prirodnih lepotah in redkostih najbogatejše v Sloveniji. Ohraniti nekatere predele v vsej njihovi prvotni lepoti ni le turistična potreba, ampak tudi kulturna potreba vsakega naroda. Ze do ustanovitve Zavoda za spomeniško varstvo okraja Kranj so bile na Gorenjskem zaščitene mnoge prirodne znamenitosti; staro drevje v parku Wilsonija na Bledu, gorska skupina Martuljk, Blejski otok, devet kostanjev v Hudem pri Trzinu, dolina Male Pišence pri Kranjski gori, pečina Blejskega gradu z gozdom in parkovni gozd na hribu Straža. V poldrugem letu obstoja zavoda je referat za zaščito prirode na področju našega okraja registriral 168 prirodnih znamenitosti, ki jih je potrebno zaščititi. Skupno je sedaj zaščiteno 5 tisoč 95 hektarjev. Zavod ni opravljal le pasivne zaščite prirode, temveč je tudi aktivno posegal v dogajanja na terenu, posebnost tam, kjer gradnja občutno spreminja naša mesta in pokrajino.

Na področju varstva prirode bo potrebno še veliko storiti pri urejanju vprašanj glede upravljanja zaščitene področja (predvsem Triglavskega narodnega parka pri pripravi zaščitnih predlogov za naravnih poljane, soteske Vintgar, Dovžanove soteske pri Trzinu, doline Tamar itd.)

Ob pravilnem razumevanju zaščite prirode in pomoči občinskih ljudskih odborov bomo tudi na tem področju lahko dosegli večje uspehe, ki ne bodo le kulturnega, ampak tudi gospodarskega pomena.

Ljudje in dogodi

V političnem koledarju so napovedali, da bo letošnji moskovski snežni mež kraj uvodnega razdiševanja stališč, od katerih je odvisno, če bo prišlo do razgovorov med Vzhodom in Zahodom za rešitev berlinske krize in do priprav, ki bi jih velesile morale opraviti, da bi bil izhod pogajanj uspešen. Uvodno raziskovalno delo, ki sta ga v teh dneh začela in ga bosta v naslednjih dneh nadaljevala ameriški veleposlanik v Moskvi Tompson in sovjetski zunanji minister Gromiko, je po splošnem vtisu tako neopredeljeno, da spominja na slepe, ki jim je tipanje edini čut, da razločijo stvarno pripravljenost od namišljenega slepenstva. Kazalci na kremenjski stolpi uri se po nekaterih ocenah zahodnih opazovalcev še niso premaknili, da bi se zblížili in srečali nekeje na realni podlagi. Utopističnih napovedi o neuspehu je bilo slišati nič koliko. Teda skrbna razčlenba nagnjenj dveh svetovnih velikanov in njihova politična razsdnost v zadnjih mesecih obeta kljub temu nekaj več pričakovani, da zadnje prilžnosti

ne bosta odvrгла kot »bob v ste-no«.

Kirušev je pred meseci izrazil svoj smisel za duhovljenje, ko je razložil, da je v zmago napadalec v prihodnji vojni tako težko verjeti, kol je človeku težko verjeti, da bo kdaj videl svoja lastna ušesa brez ogledala. V tej politični devizi je važno praktično spoznanje, da je vojna

tvegano sredstvo, ki se ga ne splača preizkusiti na tako trdem berlinskem orehu. Moskva se je precej časa zapeljala v izdelavo predlogov, ki so v osnovi vedno nekaj zahtevali, namreč spremene trenutnega stanja, zahodni svet pa je v svojem političnem mrvilu in pomenjanju pobude trdil, da lahko igrajo s kartami, ki jih imajo v rokah tako dolgo, dokler ne zaslišijo, da so igro izgubili. Pred bojaznijo, da igro izgubijo, so dolgo časa mislili, da je boljše, če sploh ne igrajo, ker tako odpade možnost, da izgubijo.

Nekaj časa je mednarodni semafor kazal v Moskvi zeleno luč, v zahodnih glavnih mestih pa rdečo. Moskva je vsiljevala raz-

govore, zahodni svet pa se jih je otepal. Praktična posledica tega so bili silno zaostreni odnosi v Berlinu, kjer so nasprotna med temi političnimi načeli prihajala do preizkušnje. Evolucija političnega razsajanja in zdravega razuma pa je opozarjala, da takšen razvoj vodi v katastrofo. V Londonu in pozneje še v Washingtonu so seasoma začeli na

nega razvoja so bili dobro orožje v rokah, da so lahko začeli s prepričevanjem krajknežev, ki so v neenotnem zavezniškem zboru zagovarjali »oster kurs« v berlinskem vprašanju. S to preusmeritvijo je postala de Gaullova rdeča luč na semaforu osamljena in brez podpore. Trenutno politično razpoloženje ameriške zunanje politike je

Moskovsko tipanje

semaforju prižigati rumeno luč, ki je pomenila odklon od togega prepričanja, da pogajanja že sama na sebi pomenijo škodo. Po govoru Kennedyja in nato Gromika v Združenih narodih pred tremi meseci pa smo postopoma dobivali vtis, da obe strani želita najti način za sporazumevanje in zblížanje, ki bi na pravilo razgovore uspešne. Kennedyjevem krogu so ovrgli politični pritisk z »vročo paro«. Skrbna ocena je odkrila, da Zahodni Belin — obkrojen z betonskim zidom — stoji pred nevarnostjo, da postane »okosje ladje brez goriva, ki so ji odgrlali lađijski vijak in krnilo« in čaka, da se potopi. Takšni novi pogledi ameriških računarjev politič-

najboljše označil predsednik Kennedy, ki je na nekem političnem zborovanju svojim rojakom dejal, da »Amerikanci morajo razumeti, da ZDA niso več tako močne in niso v stanju, da lahko vsilijo svojo voljo svetu.« Zato si je nemogoče zamisliti, da »obstaja ameriška rešitev za vse svetovne probleme.« Da Amerikanci ne bi povsem oslabil svojega položaja, v razgovorih iščejo »strateška oporišča«, ki bi jih uporabili, ko bo šlo za resne razgovore o Berlinu. Tako je mogoče razlagati ameriško zadržanost, saj morajo vzporedno še prepričevati nasprotnike pod razkldano zahodno streho.

Zdravko Tomažej

TE DNI PO SVETU

OFENZIVA V ANGOLI

Osvobodilna armada Angole je začela ofenzivo proti portugalskim kolonialnim oboroženim silam. Po vesteh, ki prihajajo iz Angole, so uporniške sile pregrupirale.

ZAVRNJENE SOVJETSCKE PONUDBE

Zahodnonemški tisk, ki izraža stališča vlade, je odklonil ponudbo za približevanje Zahodne Nemčije in Sovjetske zveze — omenjeno v sovjetskem memorandumu, ki so ga pred kratkim objavili v Bonnu. Sovjetska priporočila so odklonile tudi vladine stranke.

OKREPITEV VRST

Na sestanku, ki ga je imela začasna alžirska vlada v zadnjih dneh v maroškem mestu Mehadia, so sprejeli sklep, da bodo podvezli vse korake proti dejavnosti tajne vojaške organizacije francoskih skrajnežev. Izrazili so upanje, da bo s pogajanj mogoče končati francosko-alžirski spor.

NOVI POTRESNI SUNKI

Predvečerašnjim je prišlo v okolič Makarske do novih potresnih sunkov, ki so zahtevali eno smrti.

no žrtve. Iz večine naselij v okolič Makarske in iz mesta so evakuirali večino prebivalstva. Premikanje zemlje v potresnem področju pa počasi slabi.

VELIKA KATASTROFA V PERUJU

Velik snežni plaz se je zvalil na mesto Huaskaran in okolice. Nesreča je terjala okoli 3 tisoč smrtnih žrtve. Plaz je začel drseti, ko so se začele lomiti ledené gmo-te na vrhu planine. Plaz je bil širok en kilometer.

IZKRCANJE V JORDANU

Poročajo, da so se na dveh krajih v Jordanu izkrcale angleške oborožene sile. Izkrcanje je bilo prikrito. Jordanske državne oblasti so zastražile ozemlje, na katerem so se angleške čete izkrcale. Glasovi o angleškem izkrcanju so kljub temu prišli v javnost in jordanska vlada je izdala uradno sporočilo, v katerem pravi, da so angleške čete prišle v Jordan, da bi preprečile državni udar v Jordanu. V arabskih glavnih mestih ocenjujejo angleško izkrcavanje kot korak, ki je naperjen proti arabskemu svetu. To je od leta 1957 že tretje izkrcavanje.

Nenehen porast živinorejske proizvodnje

NA OBMOČJU TRŽIŠKE OBČINE BO LAHKO VEČJI OBRAT ZA PROIZVODNJO PITANIH TELET

Kmetijski strokovnjaki z območja tržiške občine — predvsem pa KZ Tržič — se v teh dneh ukvarjajo z izdelavo predloga plana kmetijske proizvodnje za obdobje 1961-1965. Medtem ko po dosedanjih razgovorih kaže, da bo v prihodnjih letih moč precej povečati kmetijsko proizvodnjo na najrazličnejših področjih, bo verjetno največji napredek možen v živinorejski proizvodnji, za kar so tudi najboljše pogoji. Nenehen porast živinorejske proizvodnje pa je bil precejšnji že v zadnjih letih. Medtem ko je bilo v KZ Tržič leta 1959 odkupljeno 55.500 kg goveda, 23.300 kg telet in 173.000 kg mleka, je bilo v letu 1960 odkupljeno 59.323 kg goveda, 30.400 kg telet in 148.601 kg mleka. Točnih izračunov za lansko leto še ni, vendar je skoraj zanesljivo, da je bil glede tega tudi lani dosežen večji odkup.

Porast živinorejske proizvodnje je predvsem posledica vse boljše krmne baze, zlasti v nižinskem predelu. Predelji tam okrog pa so še zlasti primerni za ustanovitev večjega obrata za proizvodnjo pitanih telet. O ustanovitvi takšnega obrata je že precej govorila, zato ga bodo v perspektivi verjetno tudi ustanovili. Vprašanje pa je, če bo predvidena proizvodnja obrata z zmogljivostjo 100 telet glede ekonomske računic najboljše. Priporočljivo bi bilo, da bi bil ta obrat glede števila telet občutno večji, še zlasti pa naj bi za proizvodnjo pitanih telet KZ Tržič zainteresirala kmete — zasebnike. Razen bolj načrtne živinorejske proizvodnje je predvidena tudi zamenjava sedanje pingavske pasme goveda s silmentalsko pasmo. S takšnimi ukrepi bi bil porast živinorejske proizvodnje v letu 1965 dokaj velik in bi znašala proizvodnjo lahko 70.000 kg telet, 50.000 kilogramov goveda za zakol in 300.000 kg mleka. — F.

ZAHVALA

Kruta usoda je pretrgala niti mladega življenja, našega edinega nepozabnega sina

MIRKA PIKONA

učenca V. razreda osemletke »Tone Čufar« Iskreno se zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, za darovane vence in šopke.

Posebno zahvalo smo dolžni sosedom: Demšarjevim, Golobovim in Jelovčanovim za vso pomoč, kot tudi tovarišju ravnatelju osemletke Francu Zvanu, šolskemu pevskemu zboru, tov. Krivicu, tovarišici razredničarki Kejžarjevi, ter njegovim sošolcem za spremstvo in poslovitve besede, ki sta jih izrekla njegova sošolka in Tinček Slivnik ob odprtem grobu. Iskrena zahvala tudi duhovščini.

Vsem, ki so pomagali in z nami sočustvovali, ga spremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: Mamica, očka, stara mama in ostalo korodstvo

MLEČNA RESTAVRACIJA OSTALA

Jesenice (M. Z.) — Pred novim letom so po Jesenicah na široko govorili, da bodo mlečno restavracijo s 1. januarjem 1962 ukinili. Ta novica je naletela med prebivalstvom na nerazumevanje, saj so bili vsi mnjenja, da je Jesenicam mlečna restavracija zelo potrebna. Prav zaradi tega mlečno restavracijo niso ukinili, marveč so pristojni sklenili, da bodo izboljšali poslovanje, ker je doslej menda nekaj škripalo.

MARTIN KOSIR, predsednik OZKZ: EKONOMSKA RAČUNICA

Pred slabim letom je bilo v kranjskem okraju še 58 zadrug. Zaradi tega, da bi imeli močnejše in samostojnejše gospodarske kmetijske organizacije, je bila potrebna združitve in tako je sedaj na Gorenjskem le 13 kmetijskih zadrug. Glede tega je Martin Kosir dejal: »Pokazalo pa se je, da bo ponekod potrebno takratno združitve popraviti. V primerih, kjer je proizvodnost zaradi združitve padla, bo treba poiskati nove oblike samostojnosti. Glede zasedne kmetijske proizvodnje je potrebno razumeti, da se KZ ne želijo spuščati v lastinske odnose, temveč morajo zasebno pro-

Le dobro organizirano zdravstveno varstvo bo opravičilo svoje poslanstvo

Zakon o zdravstvenem varstvu in reorganizaciji zdravstvene službe nalaga našemu zdravstvu nekatere nove naloge. S temi nalogami pa ne bi kazalo obremenjevati zgolj zdravstveno službo, temveč bodo morali prisločiti na pomoč tudi drugi činitelji — državljani, ustanove, podjetja itd. Le tako bo mogoče organizirati ustrezno zdravstveno varstvo, ki bo nudilo kar najmanj možnosti za negdeovanje in kritiko. O nekaterih problemih so govorili tudi na nedavnem posvetovanju, ki ga je sklical Zdravstveni dom v Kranju, o čemer smo tudi že poročali. To pot pa bomo obdelali nekatere probleme, ki so jih obravnavali na posvetu.

Náčeli so tudi vprašanje ambulant za ginekologijo, ki naj bi dobila svoje prostore v Bolnišnici za porodništvo in ginekologijo na Laborah. Ambulanta naj bi razbremenila delo te ustanove. Predvidelo pa je mnenje, da je tečajna ambulanta sicer potrebna, vendar pa zanj v Bolnišnici za porodništvo ni primernih prostorov.

In dalje: ambulantna dežurna služba (v nočnih urah) je v preteklosti kdaj pa kdaj zatajila. Vzrok je bila v tem, da je moral dežurni zdravnik odhajati tudi k bolnikom na dom. Seveda pa je ob takšnih primerih ostajala ambulanta brez zdravnika. Tako so tudi bolniki zaman iskali pomoč v ambulanti. To pomanjkljivost nameravajo odpraviti na ta način, da bosta poslej opravljala dežurno službo dva zdravnika. Eden bo skrbel za bolnike na terenu, drugi pa bo ta čas delal v ambulanti. S polnim delovnim časom bo poslej delalo 7 ordinacij, vsi zdravniki Zdravstvenega doma pa bodo opravili vsak dan 70 rednih ur.

V zdravstvenem varstvu prihaja včasih tudi do pojave, da zdravniki odpustajo bolnika z zdravljenja s sprisovalom, s katerim predlagajo delo, ki bi ga rekonvalescent lahko opravi. Tako predlog pa je težko upoštevati, ker opravi bolnik lahko — recimo — delo cestarja.

Posebno boleč primer, ki posredno zadeva tudi zdravstveno

prav pri ljudeh, ki prihajajo iz drugih republik. Za temi primeri se pogosto skriva premišljeno zlorabljanje Zavoda za socialno zavarovanje, ki mora nositi stroške zdravljenja, razen tega pa mora plačevati še nadomestilo za bolezen.

Zdravstveni dom v Kranju bo moral v prihodnje poskrbeti tudi za čimuspelnejše sodelovanje z

Kranjski GLAS

varstvo, je problem v zdravstveni obrati družbene prehrane. Mnogi obrati iz ostalih republik in se zaposlijo v naših podjetjih, živijo zelo skromno. Kar ne morejo se odločiti, da bi se hranili v obratih družbene prehrane. Njihova prehrana je največkrat zelo enolična in nizko kalorična. Nič ni čudnega, če organizem podhranjenega človeka oslabi. In posledice — neopornost proti boleznim. Tu pa je že obremenjena zdravstvena služba in ne nazadnje Zavod za socialno zavarovanje.

Naslednji odtok pa zadeva nekatere gospodarske organizacije. Izkušnje kažejo, da niso redki primeri, ko se nekatera podjetja pri sprejemanju nove delovne sile, kaj rade izognje zdravstvenim pregledom ali pa se zadovoljijo z zdravstvenimi potrdili, ki jih ljudje prinašajo od doma. Določene povedano: človek pogosto nastopi službo, ne da bi prej opravil sicer obvezen zdravniški pregled. Čez čas se ta človek zopet zgleda pri zdravniku, ki ugotovi že zastarelo bolezen. Največ takih pojavov je naša zdravstvena služba zabeležila.

reševalce mora namreč pri njihovih reševalnih akcijah v gorah spremljati tudi zdravnik. Seveda mora ob takšnih priložnostih premagovati enake napore kot reševalci, zato pa je seveda potrebna dobra fizična kondicija. Za takšne naloge bo moral Zdravstveni dom določiti predvsem mlajše zdravnike, ki bodo zlahka premagovali napore v gorah.

Zabeležiti moramo tudi primer, da nekatere ustanove in tovarne premalo ali pa sploh ne sodelujejo z zdravstvom. Posebno kriče primer je šola »Staneta Zagorja« v Kranju. Novo šolsko poslopje so opremili tudi z navami klopi. Kasneje pa je zdravstvena služba ugotovila, da so te klopi higiensko hudo oporečne, saj ne dovoljujejo učenecem pri pouku primerne drže. Kdo zasluži grajo? Predvsem tovarna, ki izdeluje šolsko opremo mimo nasvetov zdravstvenih institucij, in končno tudi investitor, ki se pri opremlitvi razredov ni posvetoval z zdravstvenimi strokovnjaki.

Dobro organizirano zdravstveno varstvo zahteva tudi znatna finančna sredstva. Zaradi tega je pred časom Okrajni zavod za socialno zavarovanje obiskal Zdravstveni dom, da so raziskave biokemičnega laboratorija predraže. To je sicer res, vendar moramo upoštevati, da sodobna medicinska znanost temelji predvsem na laboratorijskih preiskavah, ki so izhodišče za hitro ugotavljanje in uspešno zdravljenje bolezni.

To je del problemov, ki jih bo skušal Zdravstveni dom v Kranju rešiti v zvezi z reorganizacijo zdravstvene službe v prihodnjih letih. — S. S.

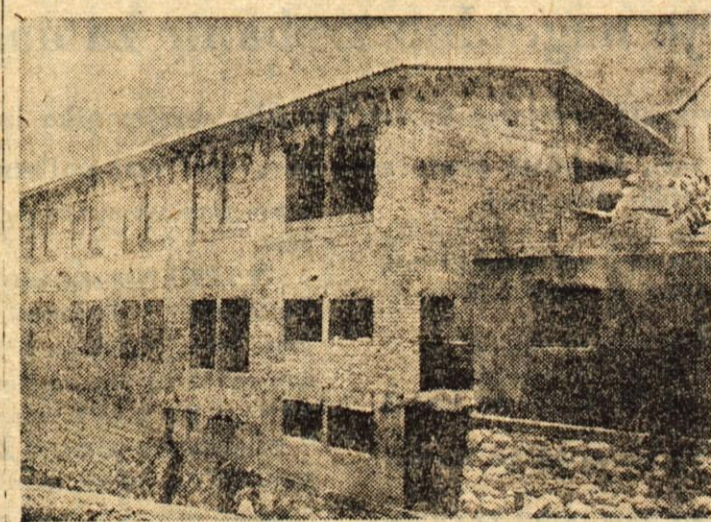
Uspehi pri zbiranju gradiva iz NOB

Podnart — Preteklo nedeljo je bil v Podnartu redni letni občni zbor krajevne organizacije ZB Podnart, ki vključuje sedaj 90 članov.

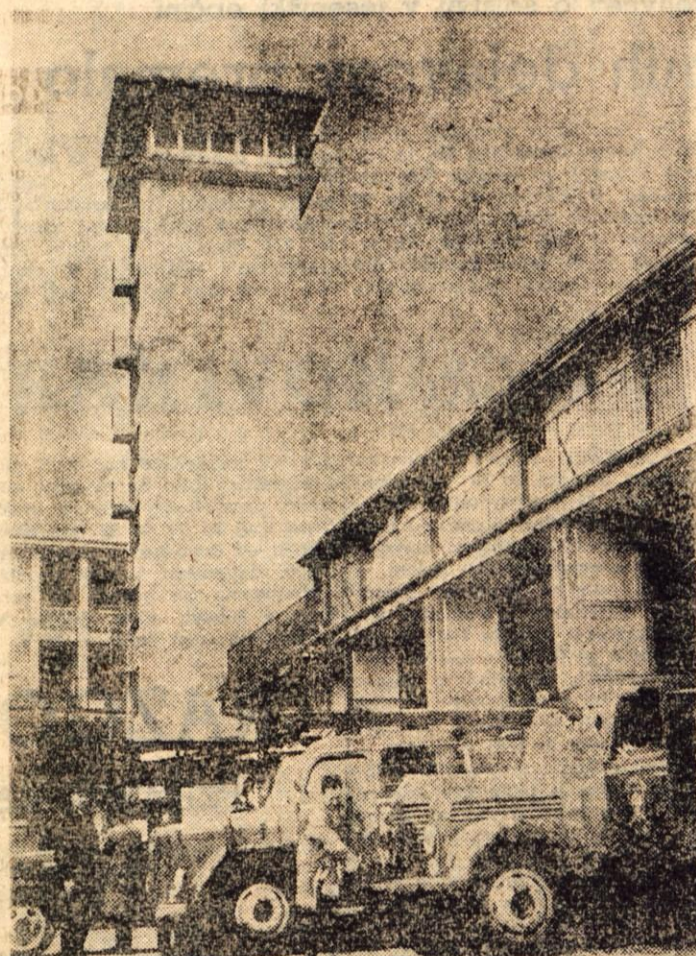
Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da je ta organizacija v preteklem letu največ delala pri zbiranju zgodovinskega gradiva iz NOB, predvsem iz Podnarta in njegove okolice.

Ker do sedaj zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso uspeli postaviti vseh predvidenih spominskih obeležij, bodo letošnje pomlad postavili obeležje na Ovisah v spomin 3 borec, ki so padli v akciji proti okupatorju 1943. leta in na Česnjici kurirju Alojzu Rakovcu, ki je bil ustreljen 1944. leta. Za omenjeni obeležji je dala denar Kemična tovarna Podnart. ZB Podnart bo skušala preskrbeti denar tudi za obeležja na drugih — iz NOB znanih krajih, predvsem še za spomenik borec, ki so padli 30. junija 1944 pri prehodu čez Savo.

Krajevna organizacija ZB Podnart je v preteklem letu predlagala še 26 borec in aktivistov za odklikovanja. Na občnem zboru so med drugim pripravili novoizvoljenemu odboru naj stalno spremljati socialno problematiko, v zvezi s člani ZB, njihove stanovanjske razmere, zdravstveno stanje itd.

Nova stavba UKO, v kateri bodo delavnice, garderobe in sanitarije

Štirinajst dni bo tega, kar se je kranjska poklicna gasilska četa preselila iz starih prostorov na Gasilskem trgu v novo poslopje na Cesti JLA. S tem pa novi GASILSKI DOM še ni bil dokončno izročen namenu. To bodo storili 1. maja letos, ko bo DOM do kraja urejen. Takrat bo tudi slavnostna otvoritev. Zda so v teku zaključna dela na objektu. Nekatera teh del bodo opravili kar gasilci sami. Nobenega dvoma ni, da bo požarna služba poslej delovala v neprimerno boljših pogojih kot doslej.

Uspeh v Varaždinu

Glasbena šola v Kranju skrbi

razen za glasbeno vzgojo mladine tudi za široko koncertno dejavnost. Tu delujejo njeni gojenci kot solisti v komornih sestavah in s svojim mladinskim simfonim orkestrom. Sola (ki je v preteklem šolskem letu petdesetkrat javno nastopila), je zabeležila letos že tri javne nastope. Med njimi je najpomembnejši koncert v Varaždinu. Tam so orkester, komorni ansambli in solisti doživeli nadvse prijeten sprejem. Bili so deležni vsega priznanja za lepo uspešno izvajanje v veliki kon-

certni dvorani gledališča »Avgust Cesarac«.

V ponedeljek, 15. januarja, ob 19. uri pa nam bodo v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju priredili mladi glasbeniki koncert, na katerem bodo nastopili mladi solisti iz oddelkov za klavir, violino, violončelo in solopetje (od 3. do 10. razreda). Razen mladih solistov pa bo pod vodstvom dirigenta ravnatelja Petra Liparja izvajal mladinski godalni orkester tri skladbe, in sicer J. S. Bacha: Gavota in Musetta, C. F. Händla: Largo za orkester in sopran solo, J. H. Fiocca: Allegro. ar.

Z obiska v »UKO« v Kropi

DVOJNI SLOVES

Proslavljeni dekorativni izdelki — Poštni žigi za vse jugoslovanske pošte — Novi delovni prostori

Medtem, ko je izdelovanje umetno kovaških izdelkov v pretežni meri ročno delo in je zato tudi domena moških članov kolektiva, se graverska dela vedno bolj opravljajo strojno. V graverski delavnici je zato zaposlenih precej žena, ki svoje delo uspešno opravljajo

Kropanski umetnikovaški izdelki so pri nas zelo priljubljeni, saj jih radi uporabljamo za okras stanovanjskih prostorov. Če že nimamo lepo kovane mreže na oknu, stropne ali zidne svetilke, pa prav gotovo nismo brez ličnega stojalčka za rože ali pepelnika, ki ga je oblikoval kropanski umetnik kovač. V mnogih dvorinah in drugih javnih zgradbah lahko občudujemo ogromne lestence, mnogi kropanski izdelki pa s turisti, ki obiščejo Kropo ali preko naših izvoznih trgovskih podjetij odromajo tudi v tuje evropske in prekomorske države. Za ilustracijo naj navedem, da so v UKO pred kratkim prejeli naročilo za velike dekorativne mreže, ki bodo nameščene v nekem baru v Nemčiji. Spretnost in smisel za lepo oblikovanje železa, ki odlikujeta kropanske kovače, sta jim torej prinesla dovolj slovesa in naročil za kroparske dekorativne izdelke nikoli ne zmanjka.

Razen tega, da se je Umetnikovaška obrt (UKO) dobro uveljavila z najrazličnejšimi predmeti iz kovanega železa, zavzema v njeni proizvodnji vedno večje mesto tudi graverska delavnica, ki zaposluje že okoli polovice vseh članov tega kolektiva (okoli 20). V graverski delavnici opravljajo najrazličnejša graverska in cizlerska dela, v pretežni meri pa se ukvarjajo z izdelavo poštnih in drugih žigov. Prav sedaj izvršujejo ogromno naročilo za direk-

Novi pogoji — načrtno delo

Odkar je Turistično društvo v Kranju dobilo primeren prostor — tega bo poldrugi mesec — se je tudi njegovo delovanje v marsičem spremenilo. Lokal, kjer društvo posluje, je predvsem omogočil neposreden stik z občani. Kaže, da se ljudje nanj kar hitro privajajo. Vanj se zatekajo zaradi različnih stvari. Predvsem iščejo informacije: proste gostinske zmogljivosti, prireditve, prevoznost cest, v zimskem času itd. Informacije, ki jih nudi društvena pisarna, pa ne zajemajo samo Gorenjske, temveč segajo še mnogo dlje: prav v vse kraje Slovenije. Zato je društvo v temnih stikih s Turističnimi zvezami v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu, ki obveščajo o vsem, kar utegne biti zanimivo in koristno za današnjega turista.

Razen tega, da je društvo ostalo zvesto starim, še neuresničnim delovnim zamislim, posveča tudi precej skrbi nalogam, ki jih predvideva novi delovni načrt za leto 1962. Društvo ima tudi vedno na zalogi precej turističnih spominov, po katerih ljudje kaj radi segajo.

Po 15. januarju bo v pisarni Turističnega društva tudi sedež Hortikulturnega društva Kranj. Pisarna TD posluje vsak dan od 8. do 12. ure, v poletnih mesecih pa bo odprta ves dan.

BELEŽKA

MALOMARNOST

Most, ki povezuje Savski log z Gorenjo Savo v Kranju, je predal v zadnjih deževnih dneh čisto neprehočen. Ne zavoljo nemoči Save, temveč zato, ker je v njej silna ploskev zalita z vodo. Že pred časom se je namreč zamašil odtok, ki zdaj vode ne pusti. Voda sega ponekod celo do gležnjev. To pa je vse prej kot prijetno za ljudi, ki hodijo na delo v Tiskarino in z Gorenje Save v zgornji del mesta. Teh je okrog 2000. Ni zabavno gledati, kako se prebijajo preko poplavljenih mostov ploščadi. Težko je priti čez, ne da bi si dobila zmočeni nog. Se neprijetneje pa je vztrajati v službi 8 ur v premočeni obutvi. Zdravje je naposled tudi nekaj vredno!

Ljudje, ki se poslužujejo tega mosta, se sprašujejo, kdaj bo konec te nevarnosti. Ne gre za drago investicijo, treba je le odmakniti odtok, da bo lahko voda nemoteno odtekala. — S. S.

Radovljiska KOMUNA

Velika pomoč pri izbiri poklica

Zavod za zaposlovanje delavcev v Radovljici je v sodelovanju s šolami uspešno zainteresiral za poklicno usmerjanje učence in njihove starše.

Kakor vsi gorenjski zavodi za zaposlovanje delavcev je tudi radovljiski že v preteklem mesecu začel akcijo za pravilno poklicno usmerjanje mladine, ki bo letos začela osemletni šolski obveznosti. V to akcijo so zajeti prav vsi učenci osmih razredov osnovnih šol. Za letošnje leto značilna in zelo razveseljiva je ugotovitev, da je med učenci in njihovimi starši toliko zanimanja za poklicno usmerjanje, kolikor ga doslej še ni bilo. Petih predavanj o poklicnem usmerjanju, ki so bila ob koncu lanskega leta v Radovljici, na Bledu, na Koprivniku, v Bohinjski Bistrici in v Srednji vasi se je udeležilo kar 630 staršev. Prihodnji teden bosta taki predavanja še v Gorjah in Lipnici.

Razen tega, da so se starši v zares velikem številu udeležili predavanj o pomenu poklicnega usmerjanja, bodo prejeli tudi posebna pisma, ki jih bodo še bolj spodbudila k temu, da bodo o izbiri poklica za svojega otroka zares dobro razmislili. Šole so že začele z zbiranjem prijav učencev, ki želijo individualno svetovanje.

Zavod za zaposlovanje delavcev

PARTIZANSKO SREČANJE OB MRTVEM TOVARISU

V torek popoldne je bil v Gorjah pri Bledu pogreb znanega boreca, aktivista in družbeno-političnega delavca Janeza Zvana-Dravškega. Njegov pogreb se je sprejemil v pravo partizansko srečanje, saj ga je na njegovi zadnji poti v dolgem sprevodu, ki je povezal Spodnjo in Zgornjo Gorjo, pospremlilo izredno veliko bivših borec in aktivistov. Med njimi so bili mnogi vidni politični delavci in predstavniki mnogih družbeno-političnih organizacij, ki so s svojimi prapori k žalnemu sprevodu prispevali posebno svečano obeležje.

Vse to je še enkrat dokazalo, kako velik ugled je imel in kako veliko prijateljstvo si je pridobil s svojim junaštvom in s požrtvovalnim delom povsod, kjer je le mogel.

Najprej stanovanjska skupnost

Radovljica, 12. januarja — Za danes popoldne je v Radovljici predvidena prva seja odbora konference za družbeno aktivnost žena, ki je bil izvoljen medavno tega na ustanovni skupščini te konference. Na seji naj bi odbor pregledal možnosti za ureditev skupnih skupnosti.

Najvažnejša stvar, za katero bi odbor rad zainteresiral in spodbudil k delu pristojne organe, je radovljiska stanovanjska skupnost. Ta skupnost je bila sicer že

ustanovljena, vendar še nima niti svojega odbora in tako še ni pričela z delom. V Radovljici pa je dokaj problemov, ki jih bo nujno potrebno rešiti v takem okviru. Tako bo potrebno urediti otroška igrišča, prebivalci se zelo zanimajo za ureditev servisne pralnice in kopalnice in podobno. Kot je bil že sicer konferenca, se bo odbor postopoma ukvarjal s posameznimi problemi in šele po rešitvi enega začel z reševanjem drugega problema.

Pred zbori volivcev o šolstvu v jeseniški občini

15 prosvetnih delavcev premalo

Kot smo že pisali, bodo v teh dneh zbori volivcev v jeseniški občini, na katerih bodo govorili izključno o šolski problematiki jeseniške komune. Zbori volivcev bodo v vseh krajih 15., 16. in 17. januarja.

Med ostalimi problemi o šolstvu bodo na zborih volivcev govorili tudi o materialnih in kadrovskih problemih osnovnih šol. Namreč nadaljnji razvoj šolstva je nujno povezan tudi s kadri in z materialnim položajem šole. Na vseh jeseniških osnovnih šolah je zaposlenih 123 prosvetnih delavcev, in sicer 11 profesorjev, 13 predmetnih učiteljev, 4 strokovni učitelji, 77 učiteljev in 16 polno honorarno zaposlenih prosvetnih delavcev.

O PROBLEMIH KULTURNE DEJAVNOSTI

Jesenice (M. Z.) — Za petek, 19. januarja, siličuje Občinski odbor SZDL na Jesenicah svoj redni plenem, na katerem bodo obravnavali kulturno dejavnost v jeseniški občini. Zlasti bodo govorili o delu kulturnih institucij, in sicer o gledališču »Toneta Čufarja«, o Delavski univerzi, o življenju kulturnih in prosvetnih društev v občini, o muzeju, nadalje o filmski vzgoji itd.

Iz dela Socialistične zveze

Na vrsti dva seminarja

Ideološka komisija pri Občinskem odboru SZDL na Jesenicah je te dni pripravljala program družbeno-političnega izobraževanja članov Socialistične zveze za prihodnje obdobje.

Program sloni na osnovi aktualnih družbeno-političnih problemov, in sicer obravnava nov način gospodarjenja, sistem delavskega in družbenega upravljanja in sploh metode in oblike dela organizacij Socialistične zveze. Najprej bodo organizirali tridnevni intenzivni seminar za predsednike in tajnike krajevnih odborov SZDL in za člane Izvršnega odbora SZDL. Na seminarju bodo govorili o Socialistični zvezi v

Po presojanju starostne strukture lahko ugotovimo, da je stanje v vrstah prosvetnih delavcev ugodno. V starosti od 21 do 38 let imajo na šolah 104 prosvetne delavce ali 84,4 odstotka. Na šolah pa je še vedno tedensko 373 henerarnih nadur, kar pomeni, da

Jeseniški KOVINAR

na osnovnih šolah v jeseniški komuni manjka še 15 prosvetnih delavcev. Med prosvetnimi delavci je 75 odstotkov žensk, od tega pa skoraj 50 odstotkov obremenjenih z gospodinjstvom. — Moška mladina se delno zaradi slabe materialne stimulacije, delno pa zaradi razvoja tehnike raje odloča za tehniške poklice. Porast osebnih dohodkov v gospodarstvu in v nekaterih družbenih službah je potisnil prosvetnega delavca še bolj v ozadje. — Osebnih dohodkov v jeseniški občini se danes za prosvetne delavce gibljejo nekako takole: za učitelje med 17.950 (1 leto službe) in 33.705 dinarjev (zadnje leto službe), za predmetne učitelje med 19.845 (1. službe) in 33.330 dinarjev (zadnje leto) in za profesorje med 23.100 (prvo leto službe) in 41.995 din (zadnje leto službe).

K tem vsotam moramo prišteti

še 5 odstotkov gibljivega dela osebnih dohodkov, kar pa zadeva bistveno ne spremeni. Danes znesne profesorju po devetih letih strokovnega šolanja urna postavka 111 dinarjev v prvem letu službovanja, učitelju pa 85 dinarjev, to pa brez kakršnih koli pre-

RAZGOVORI S PODJETJI

Priprava za izdelavo družbenega plana

Z novim letom smo po naših občinah pričeli z intenzivnimi pripravami za izdelavo družbenega plana za letošnje leto. Tako se v škofojloški občini prav te dni razgovarjajo zastopniki občinskih organov s predstavniki posameznih gospodarskih organizacij. Do vključno srede tekočega tedna so imeli razgovore že z enajstimi gospodarskimi organizacijami. Vsak dan se na ta način pomenijo s štirimi ali petimi podjetji. Na teh razgovorih razpravljajo oziroma zbirajo le najpomembnejše podatke, medtem ko dober del priprav za izdelavo dokumentacije

tolišne investicije, za katere računajo, da jih bo podjetje sposobno z lastnimi sredstvi realizirati.

Med nekaterimi elementi, ki jih je vnesel nov gospodarski sistem, in ki se kažejo pri planiranju gospodarskih organizacij, je nedvomno tudi ta, da podjetja ne težijo več po povečanju števila zaposlenih, ampak po povečanju delovne storilnosti. Zanimivo je namreč to, da so podjetja prihodnja leta sklenila dvigniti proizvodno pretežno na račun večjega števila zaposlenih in da smo zlasti v zadnjem letu na tem področju dosegli pomemben preokret.

Loški DELAVEC

družbenega plana še preostane. Pri sestavi letošnjega družbenega načrta škofojloške občine bo sodeloval širši strokovni krog in tako delo ne bo omejeno zgolj na nekatere posameznike.

Na razgovorih z gospodarskimi organizacijami bodo dobili podatke le za gospodarsko dejavnost, medtem ko bodo potreben material za sestavo družbenega plana komunalne dejavnosti in družbenega standarda zbirali po drugi poti oziroma na drug način. Osnutek letošnjega družbenega plana naj bi v škofojloški občini izdelali ta mesec, plan pa naj bi dokončno sprejel ljudski odbor meseca marca.

Na podlagi razgovorov z gospodarskimi organizacijami glede letošnjega družbenega plana lahko ugotovimo, da te letos dosti realneje planirajo kakor pa vsa prejšnja leta. Podjetja se namreč letos zavedajo pri čem so in da lahko računajo samo na to, kar imajo. Nedvomno je k tej pozitivni miselnosti prispeval znaten delež prav nov gospodarski sistem, ki je delovne kolektive usmeril pretežno v iskanje notranjih rezerv. Proizvajalci namreč vedo, da je vsako računanje na tulo pomoč zmotno. Praksa prejšnjih let je pokazala, da so se vsaj nekatere gospodarske organizacije pretirano zanašale na razne kredite iz občinskih, okrajnih, republiških in zveznih virov. Vse to je v dokajnji meri oteževalo sestavo plana, po drugi strani pa je močno vplivalo na njegovo kvaliteto oziroma realnost.

Glede politike planiranja investicij so se letos razmere zboljšale, čeprav so investicije še vedno dokaj košljivo vprašanje. Razen nekaterih manjših investicij bodo letos podjetja v škofojloški občini lahko gospodarila izključno le z lastnimi sredstvi. Zato je vsakakor razumljivo, da bodo morale gospodarske organizacije planirati le

Nedvomno lahko trdimo, da bo letošnji družbeni plan škofojloške občine dal močan poudarek komunalni gradnji in družbenemu stan-

Najprej premišljeni načrti

Precej smo že pisali o akciji SZDL na območju tržiške komunne, s katero so pred kratkim zbrali nad 11 in pol milijona din prostovoljnega občinskega posojila za nabavo lokalnega radijskega oddajnika in za ureditev družbe

ENA STEZA JE PREMALO

Danes zvečer se bodo tržiški kegljaci zbrali na rednem letnem običnem zboru. Zanimivo je, da je med Tržičani veliko zanimanje za kegljanje in da je med njimi tudi več kvalitetnih tekmovalcev, čeprav so za razvoj tega športa v Tržiču zelo slabi pogoji. Keglski klub Liubelj ima kegljišče le z eno stezo, ki je zelo slaba in zaradi tako skromnega kegljišča niso močno tudi nikakršne prireditve. Prav zaradi tega bo verjetno tudi nocoj precej govora glede tega, saj je brez pomislekov osnova za uspešno delo tržiških kegljačev — dobro kegljišče.

POMEMBNA VLOGA

Škofja Loka (P.) — Sindikalne podružnice v škofojloški občini se sedaj bolj ali manj že pripravljajo na letne občne zbornice. Da bi ti čimbolj uspeli, je Občinski sindikalni svet Škofja Loka poslal vsem podružnicam posebno priporočilo in napotke, ki naj bi jih upoštevali pri izvedbi občnih zborov. Prav tako je ObSS že sestavil okvirni razpored, kdaj naj bi imele posamezne sindikalne podružnice občne zbornice, ki se bodo pričeli že ta mesec.

Na letošnjih občnih zborih sin-

dardu. Po sedanjih predvidevanjih naj bi letošnji družbeni načrt zajel več komunalnih del, med njimi nadaljevanje del pri rekonstrukciji kanalizacije in modernizaciji nekaterih cest ter telefonskega omrežja v Gorenji vasi. Med preostalimi gradnjami pa bo letošnji plan verjetno upošteval tudi rekonstrukcijo cestokrajne klavnice.

Ob razpravljanju o pripravah za sestavo letošnjega družbenega plana škofojloške občine je prav, da se ozmemo še nekoliko nazaj. Leto je namreč že mino, zato lahko vsaj v glavnem ocenimo realizacijo postavljenega plana za preteklo leto. Izvršitev plana je bolj ali manj zadovoljiva, le nekatere industrijske podjetja postavljenih planskih nalog niso dosegla — to pa zaradi objektivnih razlogov. Njihovo odstopanje pa seveda precej vpliva na celotno polkazatelje. Kljub temu pa lahko trdimo, da je bilo planiranje za preteklo plansko obdobje realno. — P.

»ROMANCA V SOLZI«
V sredo zvečer je bila v okviru Delavske univerze iz Tržiča v Cankarjevem domu zanimiva prireditev. Novinar in filmski kritik Vitko Musek je komentiral film z naslovom »Romance v solzi«, za kar je bilo med poslušalci (hkrati tokrat tudi gledalci) veliko zanimanje.

dikalnih podružnic naj bi proizvajalci obravnavali predvsem ekonomski in politični prerez gospodarjenja tako v preteklosti kakor tudi v prihodnosti. Nedvomno pa tega ne bodo dosegli, če bodo na občnih zborih obravnavali izključno le zaključne račune podjetij. Občni zbori naj doprinesejo svoj delež tudi k nadaljnjemu razvijanju sistema delitve dohodka po delu. Potrebno bi bilo, da bi razprava na zborih obravnavala tudi nadaljnjo decentralizacijo samoupravnih organov.

Zamuda

Škofja Loka (P.) — Rok za sestavo pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka je že potekel. Toda kljub temu je v škofojloški občini dostavilo ljudskemu odboru svoje pravilnike 25 gospodarskih organizacij, kar je nekako polovica. Vendar pa pristojni organi menijo, da so nekateri delovni kolektivi že sprejeli pravilnike, a jih še niso poslali občinskemu ljudskemu odboru.

Prva ocena novih pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka kaže, da so nekateri zelo preudarno sestavljeni in tako zagotavljajo dobro osnovo za nadaljnjo gospodarjenje podjetja. Prav tako pa so tudi gospodarske organizacije, kjer so pričeli bolj prizadeto razmišljati o problemih šele potem, ko so pravilnike že sprejeli. Ponekod so se ob pripravah za izdelavo pravilnikov kazale tudi precej nerazumljive težnje vodilnih uslužbenecov.

V zaostanku s pravilniki so še nekatere industrijske, obrtna in gostinska podjetja. Pristojni organi pričakujejo, da bodo tudi te gospodarske organizacije kmalu sprejele pravilnike.

Na novoletnem sejmu na Jesenicah

Preko 36 milijonov prometa

Novoletni potrošniški sejem na Jesenicah, ki je bil od 26. do 30. decembra lani, je uspel proti pričakovanju. Ni zadovoljil samo or-

ganizatorje in trgovskih podjetij, ki so opravila v tem času preko 36 milijonov prometa, marveč tudi širok krog potrošnikov.

Največ prometa, preko 19 milijonov dinarjev, je napravilo trgovsko podjetje Zarja, potem Universal 8 in pol, Rožica 3.667.000 dinarjev, Gorenjska oblačilnica Kranj 1.311.000 dinarjev, Zavod za zaposlovanje invalidov 882.000 dinarjev itd. Največ so prodali televizijskih sprejemnikov, in sicer preko 30, več kot 20 radijskih sprejemnikov, več pralnih strojev, 7 šivalnih strojev Bagat, preko 100 ročnih ur, 160 parov čevljev, pletenih volnenih izdelkov Almir in Rašice za približno 3 milijone dinarjev, razprodana je bila skoraj vsa zaloga smuč, ki jih je tovarna Elan prodajala s popustom od 30 do 50 odst. in 200 hokejskih palic za pionirje.

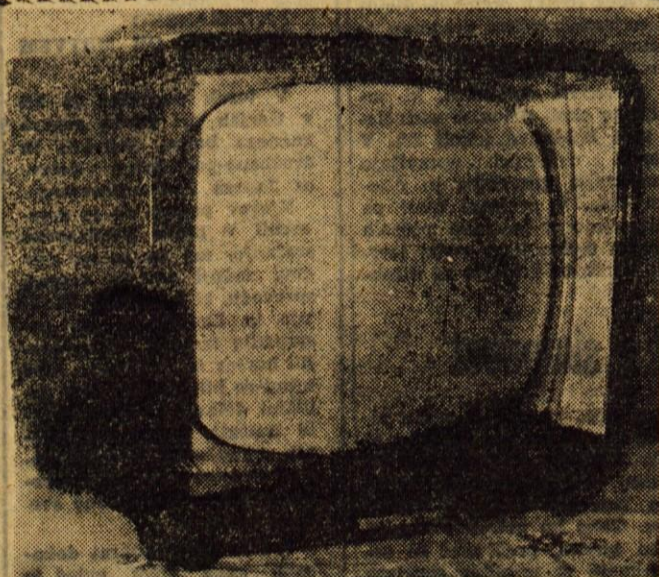
Uspeh sejma je še prav posebej v tem, da so ostale trgovine opravile normalen promet, ki je običajen v zadnjem mesecu v letu in zaradi nakupov na sejmu niso utrpeli na prometu. — K. F.

V Železarni na Jesenicah

Mladinska politična šola

Po nekaj letnih izkušnjah in zlasti po uspehih lani lahko trdimo, da so mladinske politične šole tako po številu slušateljev kot po kvaliteti vzgojnega dela postale nepogrešljivi člen v sistemu idejne in politične vzgoje mladih ljudi; razvile so se v ustanovo, ki daje pomemben pečat vsemu našemu idejno-vzgojnemu delu.

Ideološka komisija pri Občinskem komiteju LMS je skupaj s TK LMS tudi letos sklenila organizirati mladinsko politično šolo za mladino, ki je zaposlena v Železarni. Šola, ki bo trajala dva meseca, bo obravnavala 13 tem. Program je bil sestavljen na podlagi analiz potreb in interesa mladine v podjetju. Zajema predvsem predavanja iz področja delavskega samoupravljanja v Železarni, perspektive socializma v svetu, položaj mladine v naši družbi, delitev dohodka in podobno.

NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS —

1962 - jubilejno leto Glasa

Doslej največje nagradno žrebanje za naročnike Glasa

Dva mopeda, televizijski sprejemnik, dva radijska sprejemnika in drugi bogati dobutki

Dobitki so lahko vaši, če boste pravočasno poravnali vsaj polletno naročnino za Glas (650 dinarjev).

Seveda pa bodo tudi tokrat imeli več možnosti tisti, ki bodo plačali naročnino za vse leto in tisti, ki so že dlje naročniki, in sicer:

- kdor plača za pol leta, bo imel en glas,
- kdor plača za vse leto, bo imel 3 glasove,
- kdor je naročen že več kot 5 let, bo imel 4 glasove,
- kdor je naročen že več kot 10 let, pa bo imel 5 glasov.

NAROČNIKI »GLASA« SO NEZGODNO ZAVAROVANI! V letu 1961 je Državni zavarovalni zavod izplačal

našim naročnikom nad pol milijona dinarjev zavarovalnine.

V LETU 1962 »GLASOVA PANORAMA« VSAK PONEDELJEK. V Panorami so objavljene zanimivosti z vsega sveta, reportaže, črtice in humoreske, sestavki iz znanosti in tehnike, za pionirje »Mlada rast«, film in še marsikaj, kar je vsakomur v razvedrilo.

POSEBNE NAGRADE ZBIRALCEM NOVIH NAROČNIKOV! Za vsakega novopridobljenega naročnika 100 dinarjev, za vsakega deset naročnikov pa en glas pri tradicionalnem nagradnem žrebanju, ki bo marca letos.

dom družina moda

Zima na jedilniku

Prav po krivici zapostavljamo por, čeprav ne vsebuje ravno malo vitaminov C. Njegova prednost je v tem, da ga dobimo na trgu, medtem ko druge zelenjave ni dosti. Pripravimo ga praženega in politega s topljenim maslom ali margarino, pečen skupaj z jajci ali sirom. Razen tega je dober tudi v so-

lenjavni juhi. Ko kuhate peso, pazite, da je ne bi ranili, sicer bo lepa rdeča barva prešla skupaj z mnogimi hranljivimi snovmi v vodo; kuhate jo torej samo oprano in neolupljeno.

Tudi zelena je pozimi kaj primerna zelenjava, pristopna zaradi cene in razen tega je zelo okusna in zdrava. Sicer ni posebno bogata

bo špinača izgubila samo osem procentov vitamina C; toda pri temperaturi dvajsetih stopinj (sobna temperatura) bo izgubila sedemnajst procentov vitamina.

Kakor vidite, niti v najhujši zimi ni prehrana z zelenjavo posebno pereča, kot se zdi na prvi pogled. Izbira zelenjave sicer ni velika, toda to, kar je, poskusimo do kraja izkoristiti. S pravilnim kuhanjem zmanjšamo izgubo dragocenih sestavin, ki so v tem času organizmu najbolj potrebne.

Ena od oblik modernega porcelana

Cvetača ima to prednost pred drugo zelenjavo, da se zaradi majhne količine celuloze zelo lahko duši in je posebno primerna za otroke in bolnike. Lahko jo jemo surovo na solati, v juhi, pripravljeno s topljenim maslom, z jajci in podobno.

Brez dvoma se na vašem trgu dobi rdeča pesa, ki razen vitamina C vsebuje še ostale mineralne snovi in jo zato priporočajo ne samo v solati, ampak tudi kot dodatek ze-

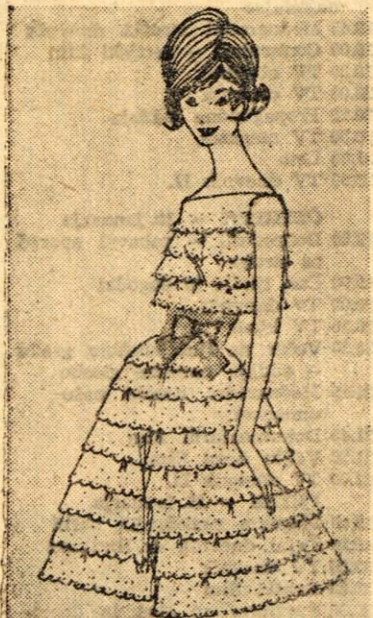
z vitamini C in B, vsebuje pa precej kalcija in drugih mineralnih snovi. Lahko jo dodajate juham ali pa raznim solatam skupno z majonezo; jedi bodo neprimerno okusnejše.

Kadar pripravljate špinačo, vedno dodajate malo mleka, da ne vitalizirate kisline v špinati, ki bi sicer vplivala na ljudi z zelo občutljivimi ledvicami. Špinača bo obdržala lepo zeleno barvo, če jo boste nekaj časa kuhali v nepokriti posodi. Vitamin C v špinati in seveda tudi v drugi zelenjavi je zelo občutljiv za temperaturo. Če jo pustimo ležati dva dni pri temperaturi štirih stopinj nad ničlo (približna temperatura hladilnika),

MODA POUДАРJA ŽENSKOST

Pomladne napovedi za letošnje leto se prav malo slišijo, toda po njih bi sodili, da bo pomladna moda bluz in oblek kar najbolj ženska. Bluze bodo krasili obročki, trakovi in navadne mornarske kravate. Modni kreatorji predlagajo spremembo tudi za domačo obleko. Do sedaj smo nosile navadno domače halje, hlače in bolj ali manj ponošene puloverje. V bodoče naj bi žene oblekle doma - »na otoku miru« - oblačilo, ki bi se po praktičnosti in udobnosti ne razlikovalo mnogo od delovne obleke; to bi bila široka volnena krila v karo vzorcu ali pa tvidasta in pa udoben pulover ali bluza. Široka krila naj bi zamenjala hlače, ki jih dekleta tako rada nosijo doma.

Vse kaže, da bodo tudi hlače spremenile svojo standardno ozko obliko. Poleti so se ponekod že pokazale hlače z zvonasto razširjenimi hlačnicami, kaže pa, da jih bomo nosile tudi pozimi. Knstili so jih za »charlestone« iz leta 1930 in so seveda daljše in toplejše, toda kljub temu se bodo mlada dekleta morda težko privadila nanje.

Cipke so spet v modi. Pobrskajte po omari in morda boste našle staro obleko vaše babice iz leta 1930; ni treba, da je posebno dragocena. Model je primeren za vitka mlada dekleta. - Bolero lahko po želji prišijete na krilo ali pa ga napravite ločeno. Pas poudarja širok svetlen trak s pentljo

Pred izlozbo: Le kaj kupiti?

BAROMETER DOBREGA OKUSA

II. ZASLEDUJETE MODO ALI NE?

Kdaj skrajšate krilo?

- a) vaša nova obleka je izdelana po najnovejši modi, predolgega krila pe še niste skrajšali -
- b) ali hitro skrajšate vse obleke, ko moda narekuje krajša krila -
- c) vedno počakate, da dolžino kril spremenijo najprej vse prijateljice -

Kaj obujete k dvodelni obleki z obšitimi robovi?

- a) čevlje z izredno visoko peto -
- b) čevlje s polvisoko peto -
- c) semiš mokasine z nizko peto -

Ko vaša najljubša obleka dosluži

- a) sešijete prav tako novo obleko -
- b) vam je sicer žal, da priljubljene obleke ne morete več nositi, vendar si pri novi obleki omislite nov kraj -
- c) dotrajano obleko nosite še naprej

Če ste odgovorili pritrdilno pri točkah a, je za vas mogoče reči, da se dobro oblačite, vendar vam nekoliko primanjkuje poguma pri sprejemanju modnih novosti.

Pritrdilni odgovori pri točkah b pomenijo, da imate dober okus, vendar ste v nevarnosti, da si kdaj

omislite obleko, ki ne bo najbolj ustrezala vašemu tipu.

Žene, ki so prikimale pri točki c, dajejo lagodnosti precejšnjo prednost pred zahtevami mode. Njim ni odveč opozorilo, da naj nekoliko bolj pazijo na svoj okus.

III. STE POVRŠNI?

Ko kupujete novo obleko

- a) kupite tudi vse ostale dodatke -
- b) kupite tako obleko, ki bo pristajala dodatkom, ki jih imate že doma -
- c) na dodatke pomislite šele tedaj, ko želite obleko obleči -

Kadar kupujete blago

- a) kupite blago, ker vam je všeč in pri tem mislite, da boste že dobili model, ki vam bo pristojal -
- b) ko kupujete blago, že veste, kakšno obleko si boste dali sešiti -
- c) kupite blago, kakršno ste kupili že lani, in vam je bilo zelo všeč -

Kdaj kupujete letne obleke?

- a) v začetku junija -
- b) v prvi polovici marca -
- c) na julijski razprodaji -

Če ste povabljeni na večjo slavnost

- a) takoj tečete naročiti novo obleko -
- b) že pri sprejemu povabila veste, če imate obleko za to priložnost -
- c) ostanete vsa noč budni, da lahko prikrojite staro obleko -

Tistim, ki ste odgovorile pritrdilno pri prvih točkah, svetujemo, da že v začetku leta bolj planirajo dopolnjevanje svoje garderobe - ustrezno materialnim zmogljivostim.

Druge ste morda same organizatorke in se p. n. pripravite na vsako sezono.

Tretje nimate sposobnosti planiranja, kar se vam večkrat maščuje.

radijski in televizijski spored

Poročila poslušajte vsak dan ob 6.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA - 13. januarja

- 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Zabavni zbori in orkester Helmut Zacharias
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Skladbe iz domače in tuje zakladnice
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pihalni orkester LM
- 11.15 Angleščina za mladino
- 11.30 Melodije za dobro voljo
- 12.05 Trio Mahković iz Zagorja
- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Dušan Leskovec: Program proizvodnje močnih krmil
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 14.10 Iz opernega sveta z velikimi orkestri
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Napotki za turiste
- 15.25 Orkester Max Greger
- 15.40 Ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino...
- 17.50 Orkester Roberto Rossi
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Iz Verdijevega Othella
- 18.45 Naši popotniki na tujem
- 19.05 Od valčka do modernih plesnih ritmov
- 20.20 Radijska zabavna igra
- 21.00 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA - 14. januarja

- 6.00 Hola, hola fantje vstajajte
- 6.30 Napotki za turiste
- 6.35 Polke v izvedbi majhnih zabavnih ansamblov
- 6.45 Slovenske koračnice igra pihalni orkester LM
- 7.15 Vedri zvoki
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.50 V glabeni sobi Schumann
- 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
- 9.45 Dve skladbi
- 10.00 Se pomnite, tovariši...
- 10.30 Koncert in opera
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Mandoline in godala
- 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.
- 13.30 Za našo vas
- 14.00 Zlata kanglica
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.
- 15.15 Trikrat pet
- 15.30 Dva stavka iz Beethovnovga kvinteta za klavir in pihala
- 15.45 Orgle in orglice
- 16.00 Naši kraji za naš spored
- 17.05 Orkester Ray Martin
- 17.15 Radijska igra
- 18.05 Medigra za razne instrumente
- 18.20 S pevko Anico Zubovič
- 18.30 Sportno popoldne
- 19.05 Nedeljska panorama
- 20.00 Izberite melodijo tedna
- 20.45 Zabavni zvoki
- 21.00 Zgodbe Chopinovih etud

PONEDELJEK - 15. jan.

- 8.05 Samospev Devojče vraže, Godalni kvartet v f-molu
- 8.35 Plesni orkester Ray Coniff
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Haydn v Londonu

- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Igra nam trio Maksa Kovačiča
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Z mladimi solisti ljubljanske opere
- 12.05 Kvintet Niko Stritof
- 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Anton Knez: Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi v okviru gozdno-gospodarskih območij
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Popevke se vrstijo
- 14.00 Oboa in harfa
- 15.20 Iz slovenske starejšje glasbe
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zvočni mozaik
- 18.45 Radijska univerza
- 19.05 Naši mladi reproduktivni glasbeni umetniki

TOREK - 16. januarja

- 8.05 Mariborski ženski vokalni kvintet
- 8.25 Od polke do calypsa
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Dve deli Bedricha Smetane v čeških izvedbah
- 10.15 Izberite melodijo tedna
- 11.00 Prižor iz tretjega dejanja oper Rusalka
- 11.15 Utrjujte svojo angleščino
- 11.30 Koncert za violino in orkester
- 12.05 Kmečka godba
- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Franc Lomberger: Osnovna pravila pri obrezovanju koščičarjev
- 13.50 Petnajst minut z orkestrom Frank Pourcel
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Odlomki iz Rossinijevih oper
- 15.20 Kitara v ritmu
- 15.30 V torek na svidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Fantastična simfonija
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 18.45 S knjižnega trga
- 19.05 Majhni zabavni ansambli
- 20.00 Poje Komorni zbor RTV Zagreb
- 20.30 Radijska igra
- 21.20 Tri scene iz Kogojevih »Crnih mask«
- 21.30 Franz Liszt v pesmih in skladbah za klavir

SREDA - 17. januarja

- 8.05 S simfonično glasbo križem kračem po Evropi
- 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb
- 9.25 Uvertura in arije iz komičnih oper
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Ljubljanski jazz ansambel
- 11.15 Clovek in zdravje
- 11.25 Iz 18. stoletja v dvajseto
- 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Janez Verbič: O pomenu siliranja krme za živinorejsko proizvodnjo
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Elegije in burleske
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Od popevke do popevke
- 15.20 Obisk pri skladatelju Škerjancu
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Soferjem na pot
- 17.50 Klavir v ritmu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Prerez opere Madame Butterfly
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Koncert za violončelo in orkester
- 20.00 Spoznavajmo svet in domovino
- 21.00 Zabavni zvoki za vse
- 22.15 Po svetu jazz
- 22.45 Glasbena medigra
- 22.50 Literarni nokturno
- 23.05 Nočni akordi
- 23.20 Pierrot Lunaire

CETRTEK - 18. januarja

- 8.05 Spored priljubljenih opernih arij
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Zvočni intermezzo
- 9.40 Pet minut za novo pesmico - pozdravi za mlade risarje
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pet pesmi iz kitajske lirike
- 11.15 Ruski tečaj za začetnike
- 11.30 Poljska, sovjetska in češka zabavna glasba
- 12.05 Ansambel Milana Stanteta
- 12.15 Ansambel Milana Stanteta
- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Stefan Erjavec: Predvidene spremembe v našem sestavnem načrtu za leto 1962
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 15.20 Orkester Raphaela
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušalcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zanimivi Mozart
- 18.45 Kulturna kronika
- 19.03 Godala in zabavni zbori
- 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Orkester Alfred Scholz
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 David Ojstrah igra koncertne dodatke

PETEK - 19. januarja

- 8.05 Pojo mali vokalni ansambli
- 8.20 Glasba ob delu
- 8.55 Pionirski tehnik
- 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Florent Schmitt in Albert Roussel
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 S popevkami po svetu
- 12.05 Kvintet bratov Avsenik
- 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Jelka Hočvar: Najnovejša kemična sredstva za zatiranje plevela
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Intermezzo
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Poje Zinka Kunc
- 15.20 Iz skladb Petra Stojanovića
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe
- 17.45 Simfonični orkester Jugoslovanske Radiotelevizije
- 18.00 Aktualnosti doma in po svetu
- 18.10 Majhen koncert učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič«
- 18.35 Šumberska rapsodija
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Uvertura in I. slika iz opere Faust
- 20.00 Godala in tipke
- 20.15 Tedenski zunanepolitični pregled
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

Televizija

SOBOTA - 13. januarja

- 18.00 Sivi Flčko - mladinska TV igra
- 19.00 TV pošta
- 19.15 Magistralne stoletja - dokumentarni film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.35 Zagreb 62
- 22.30 Veliki nemi filmi
- 22.30 TV biro 13
- 23.00 TV dnevnik II.

NEDELJA - 14. januarja

- 10.00 Oddaja za kmetovalce
- 10.30 Ukradeni veter
- 11.50 Alpsko srečanje - prenos iz Švice
- 16.30 Sportno popoldne - prenos iz Rima
- 18.00 V nedeljo popoldne
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Ulica sramu - japonski igrani film

PONEDELJEK - 15. januarja

- 18.00 Veter - serijski film za otroke
- 18.30 Znanost in tehnika
- 19.00 TV pregled
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Kratki film
- 20.30 Beli pajek - TV drama
- 21.10 Koncert pianista Siegfrieda Rappa
- 20.30 Jutro še ni dan - TV drama
- 21.30 Planet zemlja - serijski film
- 22.00 Tedenski športni pregled
- 22.15 TV dnevnik II.

TOREK - 16. januarja

- 20.55 Zabavno, reklamna oddaja
- 21.05 Revijijski spored

SREDA - 17. januarja

- 18.00 Kje medvedek - TV slikanica
- 18.10 Risani film
- 18.20 Jejo ostrige - kuharski nasveti
- 18.30 Otroški film
- 18.40 Jim iz džungle - ser. film
- 19.05 Drugače bi svet miroval - II. oddaja o naših izumiteljih
- 18.00 En-den-dinus - oddaja za najmlajše
- 18.45 Mednarodni otroški dnevnik
- 19.00 Cannonball - serijski film
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 TV magazin
- 21.30 Leto
- 22.00 TV dnevnik II.

CETRTEK - 18. januarja

- 18.00 Dobrodošli - zabavni spored za otroke
- 19.00 Čas, ljudje in dogodki
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 TV kiosk
- 20.30 Večer na ljubljanskem gradu - oddaja narodne glasbe
- 21.15 Mednarodni uspehi naše umetnosti
- 21.45 Dokumentarni film
- 21.30 Veliki nemi film
- 22.00 TV dnevnik II.

PETEK - 19. januarja

- 19.00 Magazin vsakdanjih skrbi
- 19.30 Tajni dnevnik dr. Hudsona
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Kratki film
- 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
- 20.20 Ekran na ekranu
- 21.05 Spored jugoslovanske kinoteke
- 22.30 TV dnevnik II.

radijski in televizijski spored

13. januarja - SOBOTA

«Center» - francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 16., 18. in 20. uri, premiera ameriškega barvnega CS filma GIGI ob 22. uri.

«Storžič» - ameriški barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 15. uri, francoski CS film MODERATO CANTABILE ob 10., 17. in 19. uri, premiera sovjetskega barvnega CS filma DEKLISKA POMLAD ob 21. uri.

«Svoboda» - ameriški barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 18. uri, ameriški barvni film POJMO V DEŽJU ob 20. uri.

«Naklo» - Danes zaprto!

«Cerkije - Krvavec» - Danes zaprto!

Potujoči kino - jugoslovansko-sovjetski film ALEKSA DUNDIC ob 19. uri v Dupljah.

14. januarja - NEDELJA

«Center» - ameriški barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 10. uri, francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 16. in 18. uri.

«Storžič» - italijan. barvni film NENAVADEN SVET ob 10. uri, amer. barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 13. in 21. uri, francoski CS film MODERATO CANTABILE ob 15. in 19. uri, elovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 17. uri.

«Svoboda» - italijanski barvni film NENAVADEN SVET ob 14. uri, ameriški barvni film POJMO V DEŽJU ob 16. in 18. uri, francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 20. uri.

«Naklo» - ameriški barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 19. uri.

«Cerkije - Krvavec» - Danes zaprto!

Potujoči kino - jugoslovansko-sovjetski film ALEKSA DUNDIC ob 14.30 v Predvoru in ob 17.30 v Predosljah.

15. januarja - PONEDELJEK

«Center» - ameriški barvni vester film RANČ PREKLETIH ob 16. uri.

«Storžič» - sovjetski barvni film DEKLISKA POMLAD ob 10., 16., 18. in 20. uri.

16. januarja - TOREK

«Center» - premiera francoskega VV filma OČI LJUBEZNI ob 16., 18. in 20. uri.

«Storžič» - sovjetski barvni CS film DEKLISKA POMLAD ob 10., 16., 18. in 20. uri.

«Svoboda» - ameriški barvni CS film GIGI ob 18. in 20. uri.

Jesenice RADIO

13. do 15. januarja franc. barvni CS film GRBAVI VITEZ.

13. do 17. januarja japonski barv. film SAMPION IN IGRALKA.

18. do 19. januarja jugoslov. film PO SLEDI ZMAJA.

Jesenice PLAVŽ

13. do 14. januarja švedski film KRVAVA LETA.

15. do 17. januarja franc. barvni CS film GRBAVI VITEZ.

18. do 19. januarja japonski barvni film SAMPION IN IGRALKA.

Zirovnica

13. januarja jugoslovanski barvni film NASILJE NA TRGU.

14. januarja češki film PET V MILIJONU.

17. januarja švedski film KRVAVA LETA.

Dovje

13. januarja češki film PET V MILIJONU.

14. januarja jugoslovanski barvni film NASILJE NA TRGU.

18. januarja francoski barvni CS film GRBAVI VITEZ.

Koroška Bela

13. januarja italijanski barvni CS film KITAJSKI ZID.

14. januarja japonski barvni film SAMPION IN IGRALKA.

15. januarja švedski film KRVAVA LETA.

13. januarja jugoslovanski barvni film LJUBEZEN IN MODA ob 20. uri.

14. januarja ameriški barvni film ČAJNICA ob 15. in 19.30 uri.

18. januarja nemški film NEDOKONČANA ZGODBA ob 19.30 uri.

Ljubno

13. januarja ameriški barvni CS film NAJBOLJE OD VSEGA ob 19.30 uri.

14. januarja ameriški barvni CS film NAJBOLJE OD VSEGA ob 16. uri.

Škofja Loka - «SORA»

13. januarja ameriški film NEPRICAKOVANA LJUBEZEN ob 20. uri.

14. januarja ameriški film NEPRICAKOVANA LJUBEZEN ob 17. in 20. uri.

16. januarja franc. film INSPEKTOR SI ZELI ZMEDE ob 20. uri.

17. januarja franc. film INSPEKTOR SI ZELI ZMEDE ob 17. in 20. uri.

18. januarja ital. film SMRTONOSNI UDAREC ob 20. uri.

Radovljica

13. januarja franc. barvni film AMBICIOZNA ob 20. uri.

14. januarja franc. barvni film AMBICIOZNA ob 14. in 18. uri.

14. januarja nemški barvni film FRANCISKA ob 16. in 20. uri.

14. januarja ameriški barvni film ZDRAVO PRIJATELJI IN MESTO KANJON matineja ob 10. uri dop.

16. januarja nemški film ZVEZDA RIA ob 20. uri.

17. januarja nemški film ZVEZDA RIA ob 18. in 20. uri.

18. januarja ameriški film POSLEDNJA OBALA ob 20. uri.

19. januarja jugoslov. film SERVISNA POSTAJA ob 20. uri.

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
v Kranju

NEDELJA - 14. januarja ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC, ob 16. uri - F. Budak: KLOBČIC za Izven

TOREK - 16. januarja ob 19.30 - Oder mladih - A. S. Makarenko: ZACENJAMO ŽIVETI za red Premierski

CETRTEK - 18. januarja ob 20. uri - Oder mladih - A. S. Makarenko: ZACENJAMO ŽIVETI za red Dijaški

tržni pregled

V KRANJU

Fizol 100 do 130 din, ajdova moka 110 do 130 din, koruzni zdrob 50 dinarjev, koruzna moka 50 din, ješprenj 100 do 120 din, kaša 130 do 150 din, krma za kokoš 50 din, koruza 50 din, proso 65 din, oves 30 dinarjev za liter; smetana 18 din za merico; korenček 40 do 50 din, sir 150 din, surovo maslo 680 do 700 din, zaseka 350 din, čebula 100 do 110 din, krompir 25 din, sladko zelje 40 do 60 din, kislo zelje 70 do 80 din, pesa 40 do 50 din; kisljaka 50 din, jabolka 40 do 60 din, redkev 30 din za kg; česen 10 do 20 din, jajca 17 do 40 din, kokoš 600 do 800 dinarjev, piščanec 370 do 400 din za kos.

Turistični informator

V NASI NOVI RUBRIKI »TURISTIČNI INFORMATOR« VAS BO MO SEZNANJALI, KAM BOSTE LAHKO OB SOBOTAH IN NEDELJAH ODŠLI NA IZLET ALI NA KAKšno SPORTNO PRIREDITEV. PRAV TAKO BOSTE LAHKO ZVEDELI, KOLIKO IMAJO POSAMEZNA GOSTINSKA PODJETJA NA RAZPOLAGO LEŽIŠČ IN KDAJ SO PROSTA TER SNEŽNE RAZMERE ITD. ZA DANES SMO VAM ŽE PRIPRAVILI NEKAJ TAKIH INFORMACIJ:

KRANJ - V hotelu »Evropa« je trenutno na razpolago 34 prostih ležišč. Razen tega bo drevi tudi ples v kavarni hotela. V restavraciji »Jelen« je trenutno 15 prostih ležišč, medtem ko bo 26., 27. in 28. januarja vse zasedeno.

JEZERSKO - Kdor bo odšel v nedeljo na izlet na Jezersko, bo

lahko dobil prenočišče v »Domu na Jezerskem«, kjer je še 57 prostih. Prav tako bo še dovolj prostih mest po 15. januarju. Na Jezerskem je prostih tudi 44 zasebnih turističnih ležišč.

KRVAVEC - V »Domu na Krvavcu« so še vsa (103) ležišča prosta. To bodo lahko izkoristili smučarji in drugi, saj so snežne razmere dokaj ugodne.

CERKLJE - Tu se lahko na poti na Kravec ustavite tudi v prijaznih gostiščih pri Kernu in Sajovicu, kjer vas bodo postregli z dobrimi pijačami in domačimi jedili.

NAKLO - Če vas dohiti noč, ko potujete na Gorenjsko ali ko se vračate, se lahko ustavite v gostilni »Pri Marinku«, kjer so štiri postelje proste. Razen tega imajo tam tudi dobro hrano in pijače.

DOM NA JOŠTU - V »Domu na Joštu« je prostih 28 ležišč. Trenutno je na Joštu 10 cm snega, temperatura pa -1 stopinja Celzija. Od 27. januarja bodo vsa ležišča v »Domu na Joštu« zasedena.

POKLJUKA - Kdor bo odšel na Pokljuko, bo videl, da so tam dovolj ugodne snežne razmere. Tja lahko odidete brez smuču in si jih lahko izposodite v »Sport-hotelu« za 400 dinarjev na dan, sami za 300 dinarjev, učnina smučarskega učitelja za eno osebo pa velja na uro 800 dinarjev.

SPORTNE PRIREDITVE:

SMUCANJE:

DRAŽGOŠE - Ker so v Železnikih in Dražgošah snežne razmere zelo slabe, so nam sporočili, da bodo smučarski tek v okviru 20. obletnice dražgoške bitke premestili na Jelovico, kjer že ves čas sneži, medtem ko bodo vse ostale športne prireditve ob tem praznovanju bržkone preložene.

ODBOJKA:

JESENICE - Tu bo drugi del zimskega odbojarskega turnirja, na katerem bodo sodelovale štiri najboljše gorenjske ekipe.

NAMIZNI TENIS:

LJUBLJANA - Na zveznem namiznoteniškem turnirju, ki bo danes in jutri v Ljubljani, bo sodeloval tudi kranjski Triglav.

KOŠARKA:

LJUBLJANA - Mladinke in pionirji kranjskega košarkarskega kluba Triglav bodo odpotovali v Ljubljano, kjer se bodo srečali z ekipama ljubljanske Ilirije.

OSTALE PRIREDITVE:

KOKRICA - Kulturno-umetniško društvo Zalog pri Komendi bo uprizoril v nedeljo ob 16. uri na Kokrici in ob 19. uri v Goričah Finžgarjevo ljudsko igro »Veriga«.

V LJUBLJANSKIH GLEDALIŠČIH IGRAJO:

DRAMA - Ob 15. uri Williams: »MILA PTICA MLADOSTI«.

OPERA - Ob 19. uri Bellini: »NORMA«.

MESTNO GLEDALIŠČE - Drevi ob 19.30 W. Borchert: »ZUNAJ PRED DURMI«.

Minulo je leto dni, odkar nas je zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

ANTON MOHORIČ,
upokojenec, ameriški rojak

Hvaležni se ga spominjajo sorodniki za vso skrb, ki jim jo je izkazoval v času življenja.

Zaljubljeni žena Marija, sin in hčere s družinami ter ostalo sorodstvo

mali oglasi • mali oglasi

Malih oglasov, ki niso plačani vnaprej, ne objavljamo. Vsaka beseda stane: predklic in čestitke po 60 din, ostalo po 30 din. Osmrtnice v okvirju 5000 din, brez okvirja 3000 din. Naročniki imajo popust.

prodam

Ugodno prodam nov 65-litrski hladilnik znamke »Himo«. — Ašič, Zupančičeva 41, Kranj 137

Ugodno prodam nov kamin s sedežem, najnovejše oblike. — Jože Mejač, pečar, Topole, Mengeš 62

Hišo, takoj vseljivo, ugodno tudi za kakšno obrt, z gospodarskim poslopijem in nekaj zemlje, ob glavni cesti Kranj-Bled, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku 73

Prodajam kobilu — 300 kg težko. — Jamčim za vsa dela. Križe 50 100

Prodajam 2 novi trodelni okni, 160 krat 115 cm, s platnenima zavesama. — Rozi Martinjak, Reteče št. 9, Skofja Loka 101

Prodajam 12 tednov brejo svinjo. — Podbrezje 31 102

Prodajam skoraj nov kmečki gumi voz, 19061 sadnega mošta, nemško harmoniko in magnetofonski trak. — Zbilje 4, Smlednik 103

Prodajam plug-obračalnik (vinkel). — Šentur 214 104

Prodajam 4 leta starega konja. — Praprotnik, Ljubno 13 105

Knjižno omaro in 2 fotelja prodam. — Ogled popoldan. — Sejmišče 4, Strajnar 106

Prodajam 12 V akumulator in gumo za Topolino C. Kupim Fiat 600 — rabljen. Naslov v oglasnem oddelku 107

Prodajam 3 prašiče, dva po 170 kg težka, eden pa 200 kg. — Zalag 49 108

Prodajam dobro ohranjeno Primo NSU 550. — Naslov v oglasnem oddelku 109

Zaradi selitve ugodno prodam skoraj novo sobno pohištvo. — Naslov v ogl. oddelku 110

Prodajam 1000 kg drobnega krompirja. — Ivan Blaž, Zg. Brniki 26 111

Prodajam Fiat 600 D, skoraj nov, s prevoženimi 6000 km ali zamenjam za motor. — Naslov v oglasnem oddelku 112

Prodajam prašiča, 190 kg težkega. — Okroglo 11 113

Zaradi selitve prodam pohištvo za spalnico in kuhinjo. — Regovc, Stritarjeva 8 114

Prodajam moped »Simson«, s prevoženimi 6000 km, za 50.000 din. — Ogled iz prijaznosti pri mehaniku Nahtigalu na Sejmišču 115

Prodajam bel kombiniran otroški voziček, malo rabljen. — Naslov v oglasnem oddelku 116

Poceni prodam dobro ohranjeno spalnico — tudi na obroke. — Jože Teran, Cesta Kokrškega odreda 10, Kranj 117

Prodajam svinjo, težko 120 kg. — Potoče 13 132

Prodajam 2 prašiča po 150 kg težka. — Skofjeloska št. 26, Stražišče 133

Prodajam 170 kg težkega prašiča. — Strahinj 12, Naklo 134

Prodajam krmilno seno. Poizve se vsak dan od 15. ure dalje. — Franciška Kalan, Zg. Bitnje 39, Zabnica 135

kupim

Smrekove česke, 30 in 50 mm, kupim. — Vilko Mlakar, žično pletilstvo, Cesta Staneta Zagarja št. 6, Kranj 118

Hlodovino (smreke, bor) kupim. — Vilko Mlakar, žično pletilstvo, Cesta Staneta Zagarja št. 6, Kranj 119

Kupim gepelj in mlatilnico s tresali, skupaj ali posamezno. — Fridel Jenko, Hraše pri Smledniku 129

V okolici Kranja kupim dograjeno ali nedograjeno hišo, po možnosti z vrtom. — Naslov v oglasnem oddelku 120

ostalo

Oddam samsko stanovanje. Oddati ponudbe pod »Bližina Kranja« 121

Začetnik išče inštruktorja nemščine. Prodajam likalnik in kuhinjsko tehniko. — Naslov v oglasnem oddelku 122

Najditelja, ki je našel izgubljeno denarnico z dokumenti od Gorican do Trboja, prosim, da jo proti lepi nagradi vrne na naslov v oglasnem oddelku 123

Samec sprejme takoj dobro gospodinjstvo — vdovo. Možna je tudi ženitev. — B., Jegorovo 29, Skofja Loka 124

Preklicujem vse očitke, ki sem jih izrekel o Ivanu Zalokarju. — Alojz Galjot 125

Soba in hrano dam ženski za pomoč v gospodinjstvu. — Skofjeloska cesta 2, Kranj 126

Moško zapestno uro sem izgubil v soboto zvečer. Najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov Dolenc, Prešernova 10, Kranj 127

Brivsko-frizersko pomočnik v stalno službo sprejemem. Plača po dogovoru. — Naslov v oglasnem oddelku 128

Sporočilo slušateljcem in sodelavcem. — Uprava Delavske univerze v Kranju se je preselila v gimnazijo (stranski vhod), Koroška c. 13, telefon 27-33 84

Iščem gospodinjstvo pomočnico, staro okoli 40 let, ali mlajšo upokojenko. Pogoji ugodni. — Naslov v oglasnem oddelku 87

Sprejememo v uk vajenka za drogerijsko stroko in vajenca za optično stroko. Ponudbe se sprejemajo v upravi trg. obrt. podjetja Drogerija - Optika, Prešernova ul., Kranj 130

Dr. Franciju PORENTI z Brega iskreno čestitajo za diplomu na medicinski fakulteti, oddelek za stomatologijo — domači 131

Prodajam ali dam v najem posamezne parcele. — Franciška Cerar, Otoče, Podnart 136

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju srečk 1. kola dne 10. januarja 1962

Srečke	s končnicami	dobitek din
so zažele		
0		400
18760		60.400
21850		40.400
43380		40.400
11		1.000
31		600
51		600
91		600
521		10.000
71851		40.600
72941		40.000
92711		81.000
99691		100.300
455421		400.000
584371		5.000.000
98541		60.000
12		1.000
92		600
452		4.000
9402		20.000
08012		81.000
19282		60.000
35482		60.000
78192		60.600
92322		80.000
308522		400.000
03		800
59683		40.000
71643		40.000
446853		1.000.000
24		600
64		800
24074		200.000
25554		40.000
74134		60.000
76384		80.000
67374		60.000
15		600
365		8.600
15755		60.000
34685		100.000
62875		60.000
83305		80.000
6		400
19596		80.400
24806		80.400
251926		2.000.400
47		800
97		600
787		4.000
28397		80.600
180227		400.000
376877		400.000
88		2.000
98		1.000
3318		20.000
69033		80.000
77628		40.000
136118		600.000
177218		600.000
12579		80.000
13939		40.000
41479		60.000
74359		40.000

Solski odbor in delovni kolektiv Poklicne gospodinjke šole na Jesenicah

vključuje v svojo dejavnost tudi izobraževanje odraslih in zato razpisuje vpis v

I. Tečaje za poklic kuharja I. stopnje in za poklic kuharja II. stopnje - v obratih družbene prehrane

II. Tečaje za izpopolnjevanje strokovnega znanja:

1. za pripravo dietične — bolniške hrane
2. za prehrano dojenčkov
3. za prehrano predšolskih otrok in mlajših šolarjev
4. za spoznavanje tehničnih pripomočkov v gospodinjstvu
5. za hitro pripravljena kosila in večerje
6. za postrežbo in sprejem gostov
7. za sobodno in praktično opremo in ureditev stanovanjskih prostorov.

V tečaje se lahko vpišejo zainteresirani obeh spolov. Vpisovanje je vsako dopoldne od 10. do 12. ure in vsak torek, četrtek in soboto popoldne od 16. do 18. ure v pisarni Poklicne gospodinjke šole na Jesenicah, Titova cesta 5. — Vpisnina je 500 din. — Ostali stroški so odvisni od števila prijaviteljev. — Tečaji bodo v popoldanskih in večernih urah v šolskih prostorih.

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi dragega moža in očeta JANEZA ŽVANA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami.

Iskrena zahvala tudi družbeno-političnim organizacijam, kolektivu Železarne in zdravnikoma doktor Benediku in dr. Ulčarjevi z Bleda.

Zahvaljujemo se tudi povcem, godbenikom in darovalcem vencev ter gospodnikom za poslovljne besede ob odprtem grobu.

Zaljubljeni: žena Vida, hčerka Ivanka, sin Janez in ostalo sorodstvo

ELEKTRO - KRANJ, KRANJ, obvešča in opozarja

svoje stranke-konsumente električne energije na svojem področju in naročnike ter obvezne plačnike raznih uslug in storitev, da se bo podjetje poslužilo določil »Splošnih pogojev za dobavo električne energije« (Uradni list FLRJ, št. 32-57), ki predvidevajo odklop, če zapadli računi za porabljeno električno energijo ne bodo plačani v treh (3) dneh po dostavi.

Proti naročnikom uslug pa se bo podjetje pri neplačilu zapadlih računov poslužilo enakega ukrepa na podlagi njihovega obveznega soglasja na tozadevni naročilnici.

Razen ukinitve dobave električne energije bo seveda podjetje ukrenilo tudi vse potrebno glede sodne izterjave neplačanih računov.

Da se izognemo obojestransko neprijetnostim in nepotrebnim stroškom, vabimo in opozarjamo na obveznost točnega plačevanja vseh zapadlih računov takoj po prejemu.

ELEKTRO - KRANJ, Kranj

Koncertna sezona na Gorenjskem

PRIHODNI MESEC PEVCI IZ JUŽNE AMERIKE V KRANJU

V večjih krajih vsaj dva koncerta na mesec — Koncertno dejavnost v turistični sezoni bo treba razširiti — Revije zabavnih ansamblov v aprilu

Po glasbeni tradiciji sodeč, bi morala biti koncertna sezona v obdobju od novembra do maja na Gorenjskem dosti plodna. Pripranje koncertov bi moralo biti vnaprej določeno s programom. Ob finančni pomoči (ki bi jo morala v večji meri prispevati družbena skupnost), bi najmanj polovico koncertne dejavnosti lahko priredili z glasbenimi ansambli, ki so

na republiških revijah že dosegli visoko kvaliteto raven in se tako močno približali profesionalni glasbeni produktivnosti. Ostale koncerte pa naj bi izvedli profesionalni ansambli. V širšo koncertno dejavnost bi morali vključiti tudi pedagoški kader naših glasbenih šol in mladinske an-

samble teh šol. S tem bi tudi naše glasbene šole prispevale svoj delež pri spoznavanju glasbene dejavnosti in njenem širjenju med množice.

Na Jesenicah, v Kranju, v Radovljici, Skofji Loki in v Trzinu naj bi vsak mesec priredili vsaj dva koncerta. V ta namen bi mo-

rali imeti vsi navedeni kraji ustrezne koncertne dvorane — seveda tudi z ustreznimi koncertnim klavirjem.

V Kranju smo doslej v letošnji koncertni sezoni imeli razen dveh akademij s koncertnim sporedom, ki ga je izvajal Prešernov pevski zbor, še samostojen koncert Prešernovega pevskega zbora ter koncert orkestra in solistov glasbene šole.

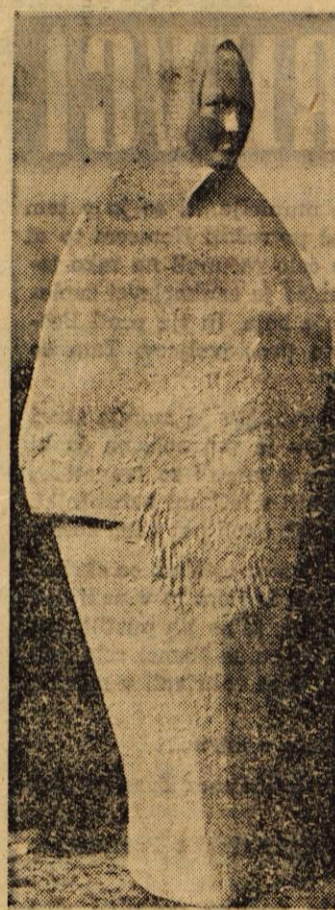
V januarju bo koncert orkestra in solistov glasbene šole.

V februarju bo gostoval v Kranju najboljši pevski zbor Južne Amerike iz Valparaísa (Čile), ki je v tem času na turneji po Španiji, Franciji, Italiji, Nemčiji in Avstriji. V marcu bo solistični koncert profesorjev glasbene šole, koncert orkestra »Slovenski solisti« iz Ljubljane ter koncert orkestra in solistov glasbene šole. Revije zabavnih ansamblov bodo v aprilu v Radovljici, Skofji Loki in Trzinu. Za maj pa predvidevajo festivale glasbene dejavnosti na občinskih centrih. Na njih bodo nastopali enoglasni do štiriglasni mladinski zbori, solisti in ansambli glasbenih šol in odrasli amaterski pevski zbori, orkestri, godbe na pišala in zabavni ansambli.

V turistični sezoni so predvidena gostovanja najboljših glasbenih skupin v turističnih krajih Gorenjske. Širok koncertni program v turistični sezoni je bil dosežen na Bledu. V letošnjem letu pa je potrebno to koncertno dejavnost razširiti tudi na vse ostale naše turistične kraje. Le tako bomo nadaljevali našo bogato glasbeno tradicijo in dokazali visoko glasbeno raven našega človeka.

Peter Lipar

Nekoliko zapoznel, a vendar prikupen novoletni razgovor

Tone Logonder — Kmečka žena

Brekal sem po starih časopisnih odrezkih in pri tem naletel na deset let star razgovor z akademskim kiparjem Toneom Logonderjem iz Skofje Loke. Takrat je bil še študent na Akademiji. Dejal je, da mu je na šoli dana predvsem naloga modelirati tisto, kar je predpisano, in se tako temeljito spoznati s kiparsko tehniko. Ustvarjanje po lastni zamisli pa pride kasneje. Ob tem sem se spomnil, da poteka sedaj ravno leto dni, odkar je diplomiral. Zdi se mi, da je to primeren čas za vprašanje, kakšne načrte ima.

Tako sva skupaj pregledala fotografije njegovih dosedanjih del, ki so nastala v večini še na akademiji. Vse te osnutki, študije in nekaj povsem izdelanih plastik.

Med šoloobveznimi motivi se tu in tam pojavi kakšno samostojno zasnovano delo. Postal sem pozoren na malo plastiko v plet zavite kmečke žene, ki močno spominja na dela nemškega kiparja Ernsta Barlacha. Ta motiv je Logonder pred letom dni obdeloval za diplomsko delo in ustvaril plastiko, ki jo je naslovil »KMEČKA ŽENA«, ob kateri vidimo, da se je že otresel vpliva svojega vzornika.

Ko sem ga vprašal po vzornikih, je omenil prav Barlacha in zlasti Smerduja. Dodal je še: »Seveda sem študiral tudi dela drugih mojstrov, predvsem sem občudoval Meštrovičevega odnosa do kamna. Tudi sam bi se rad posvetil kamnu. Jaso je, da si želim najti svojo pot, mislim svoj lastni izraz.«

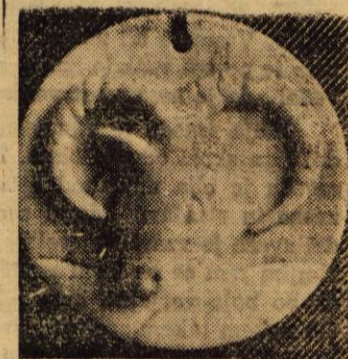
»In kje nameravaš najti svojo pot, ali v realističnem ali v abstraktnem likovnem izrazu?«

»Mislim, da je realizem še vedno osnova vsega. Trudim pa se, da bi našel svoj likovni izraz, svojo govorico, ki bi bila sodobna. Pri plastiki želim podati samo najbistvenejše stvari, vse, kar ni bistvenega, pa odstranim. Bistvo mi je izraz, ki naj govori gledalcu.«

»Nekaj tega si že dosegel s plastiko »Kmečka žena«. Zakaj si se odločil za ta motiv?«

»Ta motiv mi je najbližji, ker me spominja na moje mamo in ker sem zraven v kmečkem okolju. K temu in podobnim motivom se bom še vračal. Rad bi ustvaril veliko plastiko v kamnu. Zaželel sem, da bi to delo imelo nekatere uresničil.«

A. Pavlovce

Tone Logonder — obsek iz kosti

»Oder mladih« pred preizkušnjo

A. S. Makarenko - S. Stehlik: »Začenjamo živeti«

Naziv »ODER MLADIH« utegne biti za marsikoga, morda celo za tiste, ki sicer zavzeto spremljajo kulturne dogodke v Kranju, neka povsem novega. Novo predvsem zato, ker glas o »ODRU MLADIH« skoraj ni prodril izven Prešernovega gledališča, kjer deluje ta mlada igralska skupina že več kot leto dni. V torek, 16. januarja, pri se bodo mladi igralci že v drugo predstavili ljubiteljem odrskega poudarjanja, tokrat z delom A. S. Makarenka »Pedagoška pesnitev«, ki je v dramatičnem Miroslava Stehlika dobila ime »Začenjamo živeti«. Prvo srečanje s kranjskim občinstvom pa so mladi igralci doživeli preteklo sezono, ko so v režiji Draga Fišerja pripravili »Zrelostni izpit«. Po tem dogodku, ki je ostal bolj ali manj nezapažen, pa je ODER MLADIH začel z načrtnim študijem in v javnosti ni nastopal.

Ne bo odveč, če ob tokratni premieri podrobneje spregovorimo o mladih igralcih, ki voljno in z veliko poštrevnostjo premagujejo napore pri oblikovanju težavnega odrskega dela.

»Igralska skupina »ODRA MLADIH« se je zbrala že 1960. leta,« je pripovedoval njen vodja Laci Cigoj, ko sem ga obiskal v gledališču. »Za takoj na začetku pa je nastopila težava, saj ni bilo pravih naprav, ki bi krojili in usmerjali delo teh mladih ljudi. Z mojim prihodom v začetku letošnje sezone pa smo se načrtno lotili študija. Najprej smo začeli s tečajem, kjer smo obravnavali dramsko igro, recitacijo in govorno tehniko. Za recitacijo je skrbel Anka Lombarjeva, za govorno tehniko pa Vera Kalanova. Ker pa smo se že po poldrugem mesecu lotili odrskega teksta »Začenjamo živeti«, smo tečaj začasno odinili s sporeda. Z njim bomo nadaljevali, ko bomo opravili s premiero. Predvsem si prizadevamo izoblikovati čimmočnejšo igralsko skupino. To bomo dosegli z načrtnim študijem.«

»Koliko ljudi sodeluje pri ODRU MLADIH in kakšna sta povprečna starost in socialni sestav?«

»Vsega je 20 deklet in fantov s povprečno starostjo 19 let. Od tega so 3 delavci, 6 uslužbencev, 2 študenta in 9 dijakov. Vsekakor pa velja, da jih povezuje iskreno tovarštvo.«

»Kako ste zadovoljni z igralsko nadarjenostjo skupine?«

Anton Siguln: Dekliški portret z razstave v Mestnem muzeju

»Saj ste vendar nemško-nacionalni!« je dejal Guehler. »Kdo, jaz?« je dejal narednik. Guehler se je zasmejal. »Narednik ga je jezno pogledal. »Kakšne neumnosti pa so to?« je dejal. »Nič nisem, razumete, prav nič! Vojak sem in nič drugega.«

»Jaz nisem niti vojak,« je dejal Guehler. »Kako? Kaj pa ste?« »Človek, samo človek. In nič drugega.« Guehler se je zasmejal. »Oslarija!« je dejal narednik. »Oslarija! Človek je vsakdo.«

»Odhiti je z dolgimi koraki po taboriščni cesti. Oba sta gledala za njim. Bochner se je zasmejal in dejal: »Saj ni niti tako slabo.«

»No, da,« je dejal Guehler.

Nekaj ujetnikov se je kepalo na cesti. Kepa je priletela Bochnerju v nos. Snel je natočnike in jih poskušal očistiti.

»Kakor otročaji!« je dejal.

Potem se je sklonil, napravil snežno kepo in se jim pridružil. Ujetniki so vpili in se smejali. Kepe so letele sem ter tja.

»Ko bi jim lahko enkrat pošteno vrnil udarce! To bi se nam prileglo,« je pomislil Guehler.

XXIX.

S športnega igrišča je šla skupina nogometašev. Obklečeni so bili v rdeče majice in črne hlače.

»Naše levo krilo je prava figa,« je dejal eden izmed njih, z njim ne bomo dobili tekme.«

»Preobdel se je, to je,« je dejal drugi. Guehler je šel mimo njih.

»Si slišal, Hitler je baje mrt?«

»Kdo je povedal?« je vprašal Guehler.

»Taboriščni govornik je povedal pred nekaj trenutki.«

Ustavili so se zraven njega.

»Res verjameš, da bomo zgubili vojno?«

»Da,« je dejal Guehler, »končano je.«

»Ni mogoče! In kaj bo z nami?«

»Sam ne vem.«

»Ah, kaj!« je dejal nogometaš, ki je nosil žogo.

»Bo že kako!«

Obrnili so se in odšli dalje.

»Tudi levega branilca bi morali zamenjati. Vsakdo mu uide,« je dejal nekdo.

»Človek, neposredno pred tekmo ne moremo zamenjati vsega moštva.«

Guehler je odšel v pisarno taboriščnega govornika.

»Je Hitler res mrt?«

»Da,« je odgovoril govornik in pozorno pogledal Guehlerja skozi debele naočnike, »radio je povedal.«

»In kaj je v Berlinu?«

»Pred koncem je,« je odvrnil taboriščni govornik.

V sobo je stopil Gerlich. Bil je rdeč in razburjen.

»Alamirati moramo taborišče!«

»Čemu neki?« je dejal taboriščni govornik.

»Hitler je mrt! Vse čete morajo posmrtno počastiti Hitlerja!«

»Ne,« je dejal taboriščni govornik, »v tej igri ne sodelujem več.«

»Kako, ne sodeluješ?«

»Tako! Zgubili ste vojno. Z vami je konec!«

»V imenu taborišča zahtevam, da takoj odideš k Američanom in zahtevaš dovoljenje za posmrtno počastitev!«

»Nobenih stikov nočem imeti z vami. Sam pojdi!«

»Nisem taboriščni govornik. Ti moraš iti!«

»Nenadoma je prišel Gerlich vpiti: »Zahtevam, da odideš k Američanom! Tako!«

»Ničesar ne moreš zahtevati in najmanj v imenu taborišča. Saj nisi taborišče.«

»Pojdeš ali ne?«

»Ne,« je vpil taboriščni govornik, »nikoli nisem bil nacist! Z vami nočem imeti nobenih stikov!«

»Tako? Nikoli nisi bil nacist? In to poveš sedaj?«

Gerlich se je sklonil naprej. Ustnice so mu drhte.

»Torej, tudi ti si bil pod istim klobukom z Američani?« je vpil.

»Prav,« je dejal taboriščni govornik, »pojdema, vendar pod pogojem, da bom to zahteval v tvojem imenu.«

»Prevelik strahopetec si, kaj? Meni pa je prav vseeno, četudi me pošljejo v kazensko taborišče.«

»Me bosta počakala?«

»Da, počakal te bom,« je dejal Guehler.

Taboriščni govornik je odšel.

»Strahopetec!« je dejal Gerlich.

Sedel je na stol za pisalno mizo.

Guehler je vrtil gumbe na radijskem aparatu.

»V taborišču bo prišlo do nemirov,« je počasi dejal.

»Kakšnih nemirov?«

»Ne bomo sodelovali pri posmrtni počastitvi.«

»Kdo ne bo sodeloval?«

»Mi,« je dejal Guehler, »to pomeni vsi, ki niso tvojega mišljenja.«

»Tako daleč smo že torej?« je dejal Gerlich.

Guehler se je hladnokrvno obrnil.

»Da,« je dejal. »Tako daleč smo. Vi ste nas peljali tako daleč. Nemška meja se porušena. Vojna je zgubljena. Nemško ljudstvo čaka še težka pot. In vi, ki ste vse to povzročili, še vedno vpijete.«

Gerlich se je nagnil globoko prek pisalne mize.

Od zgoraj navzdol je opazoval Guehlerja.

»Mar ti nisi veroval v to?«

»Ne,« je dejal Guehler, »saj si vedel.«

»Toda druge izbire nismo imeli.«

»Dovolj izbire je bilo, da bi lahko preprečili to blaznost,« je dejal Guehler.

»In kaj bo zdaj?«

»Ne vem. Treba bo začeti iznova.«

»Ne,« je dejal Gerlich, »ne bom ostal v Nemčiji. Tam bomo samo tuji sužnji.«

»Kam pa boš šel?«

»Zelil se bom. V Kanado ali kamor koli drugam.«

Hans Werner Richter

66

»To je kaj drugega.«

»Toda podobno je,« je dejal Guehler.

»Kakor želite,« je dejal poročnik.

»Pomagati si moramo torej sami.«

»Da, mi vas lahko le podpremo,« je dejal poročnik.

Guehler se je odpravil. Pri vratih se je obrnil in pozdravil z dvignjeno roko.

»Pred menoj lahko to opustite,« je dejal poročnik.

Znova se je kisllo nasmehnil in pokimal. »Toda le, če sva sama, saj razumete.«

»Da, gospod poročnik.«

Na taboriščni cesti je srečal Bochnerja.

»No, kaj je?« ga je vprašal.

Guehler je zrl prek zasneženih streh barak in dejal:

»Slednjic, slednjic smo tam.«

»Hvala bogu!« je dejal Bochner.

Potrepljal ga je po ramenu in se nasmehnil. Guehler je molče stopal poleg njega.

»No, kako se počutiš? Elizu cilja smo tako rekoč.«

»Ne vem,« je dejal Guehler, »vse skupaj je bedarija.«

Iz barake je prišel bataljonski vodja. Razburjen je stopil k njima.

»Sranje!« je dejal. »Takšno sranje!«

»Kaj je, gospod narednik?« je dejal Guehler.

»Premestili so me, pomislila! Premestjen sem!«

CANKARJEVCI

Zato je nastalo vprašanje municije, ki so jo v tem dnevu kljub varčevanju preveč potrošili! Nemcem to ni delalo preglavic in so verjetno celo računali na tako izčrpavanje partizanov. Tisto, kar so je cankarjevci zaplenili, ni zadoščalo za nadaljevanje boja. In tja proti Benici je ponoči odgazila skupina prostovoljcev. Tam so namreč imeli precej shranjene.

Odhod te patrulje je bil tvegan, ker je morala skozi zasede Nemcev na Lajšah. Hodila je vso noč, ne da bi zaropotalo. Štab je bil v skrbeh, a morali so tvegati... Proti jutru so se prostovoljci vrnili s težkimi nahrbtniki, nabasanimi z naboji! Prinesli so jih okoli pet tisoč kosov.

Tudi podatke o Nemcih in o vsem ostalem so skrbno zbirali čez noč. Dva sta odšla proti Lajšam in v neki hiši naletela na številne krvave sledove, ki so jih pustili tam napadalci. Domači so povedali, da so se Nemci zelo šali partizanskih strojníc in se nekaj časa zakrivali v njihovi hiši in kleti...

Sicer je noč na Pečeh potekala v miru...

Drugače pa je bilo v Jakovi četi. Janez Žvan se tega spominja takole:

Komandir Bernard nas je zvečer zbral v Prosvetnem domu in povedal:

— Utrujeni, premraženi in počitka potrebni smo vsi, zato se bomo na straži in pri dežuranju pogostejše menjavali. Vsako uro! Nemci še niso odšli. Kdor bo na straži zaspal, ga bom pri prči počil, ker bom hodil na okoli! Tisti, ki počivajo, morajo počivati brez skrbi!

Ta strogi, toda pravičen predlog je sprejel vs kolektiv. Vsem je bil znano, da Jaka besedo vedno drži in zato je potem vsakdo izmed nas spal mirno, čeravno smo vedeli, da je nevarnost velika.

Moja zaseda je bila v mrliški vežici ob cerkvi. Gledal sem skozi odprto okno. Zato je bilo zelo mrzlo. Naša zaseda je bila najzahodnejša. Vmes sem skrbel tudi za zvezo in stražarji. Moral sem biti zelo previden. Drugi del zveze je vzdrževal velik, močan in rdečeličen možak. Z njim sem se srečaval sredi najine poti. Veselila sva se, da bo boja verjetno kmalu konec, tako kot vsak večer. Ob nekem takem srečanju sva začela sumljiv šum in nekakšno govorjenje. Pomislila sva, da mora biti tam naša umikajoča se skupina, ki je bila spodaj v zasedi, a ni bilo nič videti, niti senc ne. To je bilo čudno, zato sem v temo vprašal: Kdo je tam? Iz teme je prišel neznan in zamolkel glas: »Petelin!« Kdo naj bi bil to in kaj naj pomeni? Med nami nisem poznal nobenega petelina! Ob tem se mi je zablistalo: to morajo biti nemški smučarji!

Segel sem za pas, prijel bombo, jo sprožil in jo vrgel v »petelinovo« smer. Midva sva legla v sneg. Močno je zagrnelo. Umaknila sva se in to povedala vodniku Pečniku. Potem je zaropotalo nekaj rafalov, nato je bilo vse tiho. Našli pa smo okrvavljen sneg in ostanke obvez. Bomba ni udarila v prazno...

Bernardov kurir Jože Galičič pa o tem večeru ve povedati tole:

»Večidel borcev je šlo zvečer k počitku, ostali so stražili na položajih. Okoli enajstih so nas od Novaka sem hoteli presenetiti nemški smučarji. Prodrli so že tako daleč, da so streljali na naše stražarje v vasi. Z vodnikom Pečnikom smo potem šli do skal, toda Nemcev ni bilo več. Medtem jih je pregnal že Robnik na smučeh, ki je imel brzostrelko, bomba našega soborca in nekaj rafalov bližnje zasede. Tudi mi smo videli madeže krvi.

Spat potem nisem smel, kajti bil sem med tistimi, ki so bili poslani na spodnjo pot. Nad nami je bilo pokopališče in naš mitraljez. Sredi noči so proti nam začeli streljati, da je kar žvižgalo okoli ušes. Kmalu bi nas tako potolkli naši, ki očitno niso vedeli, kje smo mi.

Komisija za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj

razpisuje mesto

DIREKTORJA tovarne perila in pletenin Špik Kranj

Pogoji: 1. visoka strokovna izobrazba s 5 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu;

2. srednja strokovna izobrazba s 10 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu.

Kandidati za razpisno mesto naj vložijo pismeno ponudbo, taksirane s 50 din drž. takse, priloženim življenjepisom, in dokazili o strokovni izobrazbi in praksi, na Komisijo za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj v roku 15 dni po objavi.

Komisija za razpis mest
direktorjev pri ObLO
Kranj

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre mame, stare mame, babice in tašče

ANE BENEDIK, roj. Dolenc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodoma dr. Cofu in dr. Bajžlju za njuno skrb. Posebno se zahvaljujemo g. župniku, vsem sosedom in ostalim, ki so ji darovali cvetja, učencem 7. b razreda, Zvezi borcev in vojni invalidov ter vsem, ki so sočustvovali z nami in nam na kakršen koli način pomagali.

Kranj, dne 7. januarja 1962

Zahajajoče družine: Gštz, Benedik, Jenko, Barkovič in Jereb

Bil sem v „Sibiriji“

„Balado o trobenti in oblaku“ so posneli na planini Anclovo v Ravenski Kočni - V „Sibiriji“ sije sonce vsak dan le pol ure - Planšarsko jezero skoraj 1000 metrov nad morjem - Več kilometrov dolga vas s številnimi naselji

DA, BIL SEM V SIBIRIJI. MALCE ČUDNO, KAJNE? PA JE LE RES! V SIBIRIJI, KJER PIHAJO MRZLI VETROVI, KJER SNEG SPOMLADI ZLEPA NE SKOPNI IN KJER POZIMI SIJE SONCE VSAK DAN LE PČLE POL URE. GEOGRAF BI TA KRAJ NA KRATKO OPISAL TAKOLE:

LEGA: ZGORNJE JEZERSKO, OB VHODU V LEDENISKO VISOKOGORSKO DOLINO RAVENSKA KOČNA; NADMORSKA VISINA: NEKAJ PREKO 900 m; HIŠ: 5 (PRI MIKLAVŽU, PRI MALARJU, PRI SUŠETU, PRI BARBU IN JENKOVA ŽAGA); PREBIVALCEV: 32, KI SO PO POKLICU V GLAVNEM DELAVCI; SKOZI ZASELEK TEČE POTOK JEZERNICA, KI MALO DLJE PROTI ZAHODU TVORI UMETNO PLANŠARSKO JEZERO.

PRIZNAM, DA ZA TA ZASELEK, ki po veljavnem uradnem poimenovanju naselij spada s hišnimi štev. od 146 do 150 k vasi Zgornje Jezersko, nisem vedel. (Mimogrede: večših mislim, da Gorenjske precej dobro poznam; ko pa hodim okoli in se pogovarjam z ljudmi, vedno znova ugotavljam, da jo poznam pravzaprav zelo slabo; vse prepogosto zreduciramo Gorenjsko na večja mesta - občinske centre, pa še na pomembnejša turistična središča in na še kakšno vas, kjer se je na primer rodil Prešeren ali kjer izdelujejo čedre, dosti dlje pa naše poznavanje rojstnega kraja v širšem pomenu besede - žal - ne sega).

Zgornje Jezersko je prostorsko zelo velika vas, čeprav šteje le nekaj preko 150 hišnih števil. S tem imenom pa domačini pomenjujejo ves zgornji del Kokrške doline, medtem ko imajo posamezniki naselja svoja imena. Raven (tudi Ravno, Ravne ali Sv. Andrej na Ravnem) je zadnje naselje pred serpentinami do meje na Jezerskem vrhu. Grem na Ravne (tudi v Ravne) pravijo domačini, ki so Ravnanč. Del Raven je tudi Sibirija vzhodno od središča naselja, ob vhodu v dolino Ravenska Koča.

navadno ime?« sem se povprašal Toneta Zadnikarja, ki se je pravkar pripravljaj, da bo odšel zdoma, in sicer na delo v Bohinj.

»Mrzle in dolge zime, mrzel veter iz Ravenske Kočne in zelo malo sonca pozimi - vse to je ustvarilo Sibirijo na Jezerskem.«

Tone je sin Jakoba Zadnikarja, na Jezerskem dobro znanega soboslikarja, ki riše tudi lepe stenske slike in kuje celo pesmi. Ni ga bilo doma, a eno mi je Tone pokazal: Sušenje žita na ostrveh na Ravnem.

Z Jezerskega do Želzne Kaple na Koroške ni daleč. Vpliv Koroške v gospodarstvu in ljudski kulturi na Zgornjem Jezerskem je precej močan. Dokaz temu so prav ostriji za sušenje žita, detelje, pa tudi nerodnejša cena z močvirnatih zemljišč. V predelu Koroške, severno od Jezerskega, kozolcev ne poznajo, vse sušijo na ostrveh ali kar na tleh (seno). Tudi v tem delu Jezerskega so kozolci redkost. Videl sem vsega dva »toplarja« in en stegenjeni kozolec v zelo slabem stanju - dokaz, da kozolci tu niso v navadi.

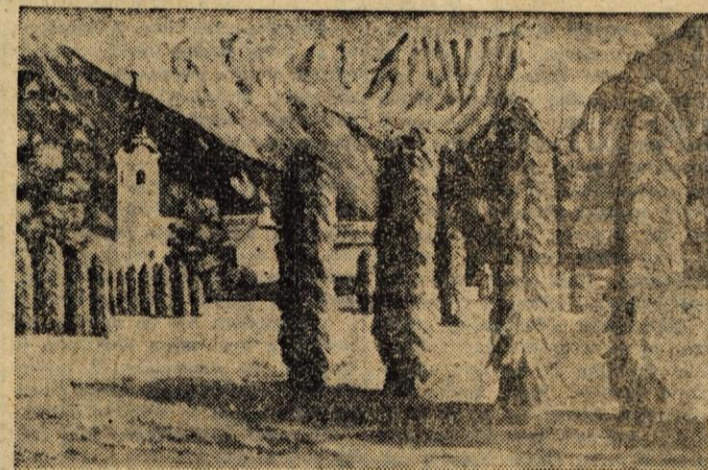
Se nekaj mi je povedal Tone Zadnikar, ko sva pred njihovo hišo ogledovala meglo s snežnim metežem nad Skuto, Rinkami,

po dolini spada k Zgornjemu Jezerskemu še zaselek »Pri bajtah«, medtem ko gostilna »Pri kanonirju« in nekaj hiš okoli že sodi v Spodnje Jezersko, ki je po obsegu in številu hiš dosti manjše od Zgornjega.

Sedel sem v restavraciji Doma na Jezerskem in prisluhnil pogovoru med miličnikom in nataka-

tuberkulozo. Za smučanje zdaj ni nikakršnih pogojev, premao je snega in s pobočij je veter še tega odpihal.

RES JE BILO ONDAN, ko sem hodil po Jezerskem, tam precej dolčas. Ta občutek je povečeval še snežni metež in veter, ki je vršal v vrhovih smrek kot narasla reka. To je bil jug, ki piha

JAKOB ZADNIKAR: SUŠENJE ŽITA NA OSTRVEH

rico.

»Pijanec pijani, kakšne križe imam z njimi!« je hitela pripovedovati natararica. »Nisem ga in nisem mogla spraviti ven. Ob enih zjutraj je še zahteval liter vina, čeprav ga je imel pod kapo že več kot dovolj. Ven pa ni hotel. Zagrabila sem steklenico in stekla z njo na cesto, on pa za menoj. Hitro sem mu porinila liter v roke, skočila v vežo in zaklenila vrata za

čez Kočno sem, mi je povedal kmet v Ravnem. Razen tega vetra poznajo Ravnanč še dva močnejša, in to »ta mrzu«, piha s severa, s Koroške, čez Roblekovno planino, »podsončnik« (tudi »nemški jug« imenovan) pa je vzhodnik, ki piha čez Malinšek (1621 m) in je bolj mrzel kot »ta mrzu«.

S poljedelstvom se na Zgornjem Jezerskem kaj prida ne ukvarjajo, čeprav imajo razmeroma precej ravnih površin na dnu nekdanjega jezera (po katerem je zgornji del Kokrške doline dobil tudi svoje ime). Ta svet je namreč precej močvirjen in okoliški potoki in hudourniki, ki pritisejo v dolino ob večjih deževjih in spomladi, ko se topi sneg, ga radi popravijo. »Takrat tu nimamo samo Planšarskega jezera, ki je umetno, ampak tudi vse polno drugih manjših jezer po njivah in pašnikih. Taka močna povodenj je bila lani v jeseni in še zdaj je vsa zemlja močno prepojena z vodo in videti je dosti bolj močvirna kot sicer.« Del Zgornjega Jezerskega ob cesti od Doma na Jezerskem proti Ravnem se celo imenuje Zabaj trg. Glavni gospodarski panogi v tem delu Gorenjske sta gozdarstvo in živinoreja. Kmetije v vasi Kokrški dolini tja do Jezerskega vrha so se povsem prilagodile zemljišču: kjer je bilo malo več zemlje za obdelovanje, malo več ravnine sveta ali vsaj pašnika med gozdom ali pa nekoliko primernejše mesto ob Kokri za postavitev mlina ali žage, povsod tam so nastale samotne kmetije. V spodnjem delu Kokrške doline je najbolj poznana »Pevčara«, na pobočjih okrog Raven na Zgornjem Jezerskem pa so to Roblek, Zark, Anko itd.

Ko sem zapuščal Jezersko, je polodnela cesta delala šoferju avtobusa precej preglavice. Vendar je treba priznati, da je cesta dosti dobro eskrbovana. Jezersko ima dobre prometne zveze z večjimi središči Gorenjske in Slovenije in v turizmu bi lahko pomenila dosti več kot pomeni zdaj. A. Triller

POGED NA SIBIRIJO POD TURNAMI

na, pod Turnami, gorskim hrbtom, visokim nekaj čez 1200 m, ki temu zaselku v zimskih mesecih razen za pčle pol ure povsem onemogoča dostop sončnih žarkov.

Zaselek je nastal v tridesetih letih tega stoletja ob stari Jenkovi žagi na Jezernici. Potok izvira nekoliko višje v Ravenski Kočni. Ledeno mrzla voda izpod snežnikov in ledenika v Rinkah tvori danes umetno Planšarsko jezero. Poleti je bilo tu vedno dovolj turistov, vendar ob nizki vodi jezero ponikne.

»Zakaj je ta kraj dobil tako ne-

Kočno in Grintavcem.

»Tam gori, vidite, je planina Anclovo. Tam so posneli zunanje prizore slovenskega filma »Balada o trobenti in oblaku«. Kot nalašč je bila ta idilična visokogorska ledeniška dolinica primerna za snemanje!«

SREDIŠČE ZGORNJEGA JEZERSKEGA je okrog hotela Doma na Jezerskem, kjer so tudi osnovna šola, pošta, trgovina in specialni oddelki bolnišnice - očasno tuberkulozo. Ta kraj imenujejo Jezerjani »Spodnji kraj«, prebivalci pa so Spodenci. Navzdol

seboj. Se pol ure je robantil okoli in razbijal po vratih, naj mu odprem. Ne vem, koliko časa bo to trajalo!«

»Pusti ga, Dan, dva, pa bo dobro, potem bo spet delal in te ne bo več nadlegoval. Saj to je edino, kar ima, kam hoče iti drugam. Ta restavracija, to je edino, kar imajo ljudje tu gori. Kina ni, v mesto je daleč, ničesar ni. Naj se ljudje zvečer malo poveše - saj pravim, to je edino, kar imajo!« Dom na Jezerskem ima zdaj okrog 50 gostov, od tega polovico okrevancev oddelka za očesno

Uspela telovadna akademija

Prejšnjo nedeljo so škofjeloški telovadci priredili v Škofji Loki telovadno akademijo.

Program je obsegal 14 točk, v katerih je nastopilo preko sto telovadcev (od pionirjev do odraslih). Akademijo so pričeli mladinci,

mladinke in pionirji, ki so prikazali alegorično sliko z intonacijo Internacionalne po zamisli in improvizirani glasbi domačina Dominika BIZJAKA. Sledil je nastop moške in ženske dece, ki so s svojim prisrčnim izvajanjem in lepo ureditvijo navdušili občinstvo. Nato so nastopili na bradli mladinci, potem pa so člani, mladinci in pionirji pokazali eno najlepših točk sporeda: presek preko švedske mize je odlikovala dovršena tehnika in elastičnost. Posebno so se pri tej vaji izkazali pionirji, ki so bili skoraj enakovredni svojim starejšim tovarišem.

Občinstvo se je lahko seznanilo tudi z vzgojo akrobatike od pionirjev do članov. To točko je pripravil študent visoke šole za telesno vzgojo v Ljubljani Ivan KRIZNAR.

Mladinke so v nastopih Zastave plapolajo in Pesem o Titu pokazale lepo izvedbo in harmoničnost, kar je nedvomno tudi zaslu-

ga Marije BALDERMANOVE IN Franka ANDREJA. Tudi pionirji so pokazali izredno lepo točko z naslovom »Lepo je biti mlad« po zamisli Janeza HUDETA in Antona POGACNIKA.

Ob koncu pestrega sporeda so se članice in člani oddolžili občinstvu še s pisano folklorno motiviko jugoslovanskih plesov in pesmi ter tako dali akademiji res obeležje jubilejnega praznovanja vstaje naših narodov.

Nedvomno je bila omenjena akademija zelo uspešna, saj je bi-

la tudi plod večmesečnega prizadevanja vodnikov in ostalih članov. S to prireditvijo so tudi telovadci počastili dvajsetletnico revolucije. - V. Rozman

ISERA ZMAGOVALEC NOVOLETNEGA TEKMOVANJA

V četrtak je bil na keglskišču Triglava 2. del novoletnega tekmovanja 8 najboljših keglarjev pri kegljaškem klubu Triglav. - V končni razvrstitvi je zmagala Iskra A za 35 krogjev pred Savo. Rezultati: Iskra A 831, Sava 790, Planika 784, Iskra B 745, Tiskarica 735, Enotnost 728, Elektro 713, Standard 626 krogjev.

Upravni odbor podjetja »OBLAČILA-NOVOST« TRZIC razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1 računovodje

2. mat. knjigovodje

Prejemki po pravilniku. Pismene ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in dosedanjih zaposlitev pošljite upravi podjetja.